

**UNIVERZITA KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE
FILOZOFICKÁ FAKULTA**

POSTOJE K ŽENÁM PRACUJÚCIM V SEXBIZNISE

BAKALÁRSKA PRÁCA

Študijný program: Aplikovaná etika – etika profesijných činností

Pracovisko: Katedra všeobecnej a aplikovanej etiky

Školiteľ: PhDr. Dagmar Marková, PhD.

Nitra 2011

Jana PŇAČEKOVÁ

Abstrakt v štátnom jazyku

PŇAČEKOVÁ, Jana: Postoje k ženám pracujúcim v sexbiznise [Bakalárska práca]. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. Filozofická fakulta, Katedra všeobecnej a aplikovanej etiky. Nitra: FF, 2011. 45 s.

V dnešnej dobe je okolo nás veľa nemorálneho a mnohí k tomu majú rôzne postoje. Aj keď nie každý hľadá príčiny, prečo to tak je, prečo je tak veľa ľudí v sexbiznise a aký to má na nich dopad. Cieľom našej práce je aspoň do určitej miery objasniť túto problematiku a zistiť postoje ľudí voči ženám, ktoré pracujú v sexbiznise. V prvej kapitole sa budeme snažiť priblížiť súčasný stav skúmanej problematiky doma aj v zahraničí, vymedzíme si základné pojmy z oblasti etiky ale aj z oblasti sexbiznisu. Samozrejme charakterizujeme aj hlavný pojem našej práce a tým je sexbiznis. Vymenujeme si niektoré jeho druhy, z ktorých pozostáva a čo predstavujú. Ku koncu prvej kapitoly si vymedzíme určité postoje, ale aj feministický postoj, z ktorého sme vychádzali. Neobídeme ani pojmy, ako sú mravnostná kriminalita, komodifikácia, viktimizácia, ktoré k nemu tiež patria. V neposlednej rade musíme poukázať aj na jeho prevenciu, pretože tá je veľmi dôležitá. V druhej kapitole sa budeme zaoberať samotným cieľom našej práce a určíme si prieskumné otázky. Tretia kapitola bude obsahovať metodiku práce, metódu zberu dát, metódy vyhodnotenia a interpretácie výsledkov, charakterizujeme si a vyberieme prieskumný súbor, a rozoberieme si náš časový plán. Štvrtá kapitola nám podá analýzu výsledkov, ktoré si zobrazíme vo forme tabuliek a grafov. V ďalších podkapitolách si zhrnieme výsledky a náš výskum porovnáme s ostatnými výskumami v diskusii. Na konci štvrtej kapitoly dáme návrhy a odporúčania pre aplikovanú etiku. V závere zhrnieme výsledok celej našej práce.

Kľúčové slová: Etika. Morálka. Mravnosť. Sexbiznis. Feminizmus.

Abstrakt v anglickom jazyku

PŇAČEKOVÁ, Jana: Attitudes towards women working in sexbusiness [Bachelor's work]. Constantine the Philosopher University in Nitra. Faculty of philosophy. Department of Ethics. Nitra: FF, the 2011th 45 p.

Today it is around us and many immoral and we have different views. Although not everyone is looking for reasons why it is so, why are so many people in sexbusiness, and what is the impact on them. The aim of our work is at least to some extent explain this issue and find out people's attitudes towards women who work in sexbusiness. In the first chapter we will try to bring the current state of the field at home and abroad, defines the basic concepts of ethics but also of sexbusiness. Of course we characterize the central concept of our work and it is sexbusiness. To name some of the species that make up and what they mean. At the end of the first chapter defines certain positions, but the feminist attitude, from which we started. We will not exclude moral crime, commodification, victimization, which also belong to him. Last but not least, we must point out also to prevent it, because it is very important. In the second chapter will deal with the very aim of our work and determine the exploratory questions. The third chapter will include the methodology of work, method of data collection, evaluation methods and interpretation of results, to characterize and select a research file, and we discuss our schedule. The fourth chapter we will analyze the results, which appear in the form of tables and graphs. In the following subsections we summarize our research results and comparing with other researches in the debate. At the end of the fourth chapter we will give suggestions and recommendations for applied ethics. In conclusion, summarize the outcome of all our work.

Key words: Ethics. Morality. Decency. Sexbusiness. Feminism.

Obsah

Úvod	7
1 Stav skúmanej problematiky doma aj v zahraničí	9
1.1 Vymedzenie hlavných pojmov.....	9
1.2 Sexbiznis, jeho hlavné dôvody a príčiny vzniku.....	12
1.1.2 Prostitúcia.....	13
1.1.3 Pornografia.....	14
1.1.4 Obchodovanie so ženami.....	15
1.3 Postoje k sexbiznisu.....	16
1.3.1 Feministický postoj k skúmanej problematike.....	17
1.3.2 Mravnostná kriminalita, komodifikácia a viktimizácia.....	20
1.4 Prevencia, organizácie na pomoc ženám, práva žien a legislatíva.....	21
2 Cieľ práce	26
2.1 Cieľ prieskumu.....	26
2.2 Prieskumné otázky.....	26
3 Metodika práce	27
3.1 Metodika zberu dát.....	27
3.2 Metódy vyhodnotenia a interpretácie výsledkov.....	27
3.3 Výber a charakteristika prieskumného súboru.....	27
3.4 Časový plán prieskumu.....	28
4 Výsledky prieskumu a diskusia	29
4.1 Analýza výsledkov prieskumu.....	29
4.2 Zhrnutie výsledkov prieskumu.....	37
4.3 Diskusia.....	38
4.4 Návrhy a odporúčania pre aplikovanú etiku.....	39
Záver	40
Použitá literatúra	41
Prílohy	42

Zoznam tabuliek a grafov

Graf 1: Zúčastnení respondenti.....	28
Tab.č.1: Čo rozumiete pod pojmom sexbiznis?	29
Graf 2: Prostitúcia, pornografia, obchod so ženami sú nemorálne.....	29
Tab.č.2: Je podľa vás v dnešnej dobe pornografia a prostitúcia za hranicou slušnosti?29	
Graf 3: Ľudia, ktorí pracujú v prostitúcii a pornografii nemajú dôstojnosť.....	30
Graf 4: Ľudia z tohto priemyslu sú ostatným ľahostajní.	31
Tab.č.3: Čo si myslíte o ľuďoch pracujúcich v prostitúcii, pornografii a čo robia obchod so ženami?.....	31
Graf 5: V prostitúcii pracuje viac žien ako mužov.....	32
Graf 6: Ženy sa rozhodujú pre prácu prostitútky kvôli peniazom.....	32
Graf 7: Jednou z príčin rozhodovania je aj zlá situácia v domácnosti	32
Graf 8: Väčšina žien, ktoré pracujú v prostitúcii bola v mladosti zneužívaná	33
Tab. č. 4: Pre aké iné príčiny si myslíte že začínajú s touto prácou?.....	33
Tab. č.5: Premýšľali ste niekedy nad vstupom do prostitúcie alebo pornografie? Ak áno, prečo?.....	33
Graf 9: Štát nezasahuje riadne do problému prostitúcie	34
Graf 10: Ľudia, ktorí sa rozhodnú pre prostitúciu, by mali mať také isté práva ako ostatní.	34
Graf 11: Informovanosť o organizáciách na pomoc ženám v tejto oblasti je veľmi nízka.....	35
Tab. č. 6: Poznáte nejaké organizácie na pomoc ženám? Ak áno, aké ?.....	36

Úvod

Sociálnosť je nevyhnutným znakom človeka i podmienkou jeho existencie. Od narodenia sa človek oboznamuje so spoločenskými zvyklosťami a osvojuje si isté formy sociálneho správania. V súčasnej dobe sú pre nás etika a morálka nevyhnutné už len z toho hľadiska, že regulujú naše správanie a určujú isté mravné normy. Človek, jeho jednanie a počínanie si v živote, môže byť skúmané z mnohých hľadísk. Jedným z nich je etika, ktorá sa zaoberá dôstojnosťou a morálkou života. Každá ľudská osobnosť by mala mať v sebe zakotvenú hranicu ponímanej akceptovateľnosti k sebe samému. Právo ľudskej dôstojnosti musí byť predovšetkým právom ľudského svedomia

Cieľom našej práce je konkrétne zmapovať základnú problematiku sexbiznisu a na to sme sa zamerali aj v našom prieskume. Je potrebné objasnenie etických pojmov, ktoré sa s ním často spájajú, pretože každý si pojem sexbiznis spája s morálkou, a nemorálnym správaním, ktorým je charakterizovaná.

Náš postoj vychádzal z feministickej paradigmy v celej našej práci, uvedomujeme si, že existujú aj iné prístupy, ale bolo by nad rámec ich definovať. Spomenieme si aj feministický postoj k danej problematike. Určite je potrebné objasnenie etických pojmov a pojmov spojených so sexbiznisom, aby sme si vytvorili dostatočný podklad pre našu tému. Danú problematiku sme rozpracovali v štyroch kapitolách, pričom ťažiskom našej práce bol prieskum, ktorého účelom bolo objasnenie priblíženie postojov verejnej mienky k danej téme. No však ešte pred samotným prieskumom sme si v prvej kapitole vyhodnotili stav skúmanej problematiky na Slovensku a v zahraničí, vymenovali sme si niektoré z príčin vstupu žien do tohto priemyslu, no však na druhej strane sme sa zaoberali aj ich právami a v neposlednom rade sme sa pokúsili zdôrazniť aj potrebu prevencie. V druhej kapitole sme vymedzili náš cieľ práce, ktorý spočíval v získaní postojov ľudí na sexbiznis. V tretej kapitole sme si rozobrali postup, ktorý sme využívali pri zbere dát. Definovali sme si metodiku zberu dát a vyhodnotili sme získané výsledky. Vo štvrtej kapitole sme vyhodnocovali analyzovali náš prieskum, ktorý sme následne definovali v tabuľkách a grafoch. Zhrnuli sme si výsledky z dotazníkov a stanovili sme si odpovede na naše prieskumné otázky, následne sme v diskusii porovnávali náš výskum s podobnými o danej problematike a navrhli sme odporúčania pre aplikované etiku. V závere práce sme zhodnotili prínos našej práce a vyjadrili sme svoj názor. Prikladáme zoznam použitej literatúry.

Svoje poďakovanie by som chcela venovať PhDr. Dagmar Markovej, PhD., ktorá mi poskytovala odborné rady a usmerňovala ma pri vypracovávaní bakalárskej práce.

1 Stav skúmanej problematiky doma aj v zahraničí

1.1 Vymedzenie hlavných pojmov

Autor Vajda (2004, s. 13) sa zmienil vo svojej knihe Etika o danej problematike nasledovne: Termín etika, ako názov vedného odboru odvodzujeme od slova “ethos“, čo v starej gréčtine označovalo charakter, či spôsob myslenia. Etika je veda o morálke a morálke je predmetom jej záujmu, zaoberať sa etikou bez vzťahu k morálke by bolo nemožné, samoučelné, nezmyselné.

Ďalší autor, Žilínek (1997, s. 32), ktorý nás zaujal svojim ponímaním, sa vyjadril, že etika je základným teoretickým prameňom skúmania problematiky mravnosti a mravnej výchovy.

Ak sa o etiku zaujíname ako o vedu, ktorá by nám mala pomôcť nájsť tú správnu cestu, naše myslenie sa uberá dobrým smerom. Práve takúto funkciu plní etika, a nikto o nej nikdy nezapochyboval. Vzťah etiky a morálneho života spoločnosti nebol nikdy a nikdy ani nebude bez problémov. Vzájomná korporácia jedinečných a každou dobou slobodnejších ľudí, sa stáva v mnohých krajinách samozrejmosťou, zatiaľ čo na iných miestach pretrvávajú predsudky „až vojna voči každému kto je iný osobitý, svojský“. Vzťah etiky k morálnemu životu spoločnosti nebol a ani nikdy nebude bez problémov. Problémy vždy boli, sú, aj budú (Diatka, 2005, 7-9).

Morálku skúma aj Miedzgová (2007, s. 12), ktorá tvrdí, že hľadá všeobecnú zásadu, ktorá by človeku ukazovala, čo má robiť o čo sa má v živote usilovať ako sa správať k iným ľuďom.

Anzenbacher (1994, s. 96), chápe mravnosť v presnom a vlastnom slova zmysle a tvrdí, že znamená zhodu vôle a svedomia, a taktiež zhodu vôle alebo jednania s vnútornými - objektívnymi pravidlami (štátnymi zákonmi, cirkevnými predpismi, nariadeniami predstaveného, sociálne prijatými mravmi). V rovine mravnosti sa rozlišuje mravné a nemravné.

Mravnosť môžeme charakterizovať ako dobrotu, ako spôsobilosť, zameranosť na dobro (Žilínek, 1997, s. 33).

Človek by mal poznať normy mravného chovania sa a mal by ich zastávať. Každý človek má právo žiť mravne, hodnotne a dôstojne. Môžeme povedať, že dôstojnosť človeka ako mravný kultúrnohistorický fenomén vidíme v tom, že človek je mravným subjektom určitého kultúrneho spoločenstva a v jeho svedomí sa uplatnil mravný systém jeho spoločenstva (Seiler, Seilerová, 1997, s. 132).

Morálka nie je iba vecou poznania, ale predovšetkým ľudského sebauvedomenia a ním orientovaného správania, je záležitosťou svedomia, ktoré túto orientáciu odobruje, a oceňuje jej výsledky, presvedčenia, ustavične konfrontovaného s každodenného života. Je vecou jedinečnej a pritom slobodnej bytosti, ktorá je zodpovedná za svoje počínanie, nielen seba samej, ale pospolitosti. Aj pravidlá morálneho konania sú také a nemôžu byť iné, ak majú platiť pre všetkých a viesť každého z ľudí k žiaducemu správaniu (Diatka, 2005, s. 74-80).

V samom pôvode slova morálka možno vidieť zárodky mnohovýznamovosti a hmlistosti. Morálka nie je spätá so žiadnou oficiálnou inštitúciou ani mocou. Morálne pravidlá sú formulované veľmi všeobecne. Vyjadrujú základné hodnoty ľudského života. Svojou formou i obsahom sú všeludské. Pôsobnosť morálnych pravidiel je neobmedzená. Vzťahujú sa na celú aktivitu každého človeka, na všetky jeho medziľudské vzťahy. Miedzgová uvádza nasledovné delenie funkcií morálky: regulatívna funkcia, hodnotiace – normatívna funkcia, poznávací funkcia, poznávanie, ktorým hodnotám treba dať prednosť (Miedzgová, 2007, s. 57-58).

Mravnosť je u Chmelíka (2003, s. 41) definovaná ako istá sústava mravných noriem, spoločenských názorov, sankcií a taktiež pocitov. Mravnosť ovplyvňuje život jedinca v spoločnosti. Spoločnosť zase chápe mravnosť väčšinou v užšom poňatí, alebo je veľmi často spojovaná so sexuálnym životom. Všetko nemravné je následne spájané s pornografiou a prostitúciou.

Milfait (2008, s. 45) sa o dievčatách vstupujúcich do sexbiznisu vyjadruje tak, že dievčatá začínajú s prostitúciou už medzi 11 a 17 rokom, najčastejšie v rozmedzí medzi 13 a 14 rokom. Často tieto dievčatá vidia prostitúciu ako východiskové riešenie v kríze. Často je to tak že sa ako prostitútky ani nedefinujú. Na základe rôznych motívov ponúkajú sexuálne služby, môžeme tieto dievčatá rozlišovať v dvoch skupinách. Do prvej skupiny patria dievčatá, ktoré žijú ako normálni mladí ľudia v rodinách alebo výchovných zariadeniach a ponúkajú sa k prostitúcii iba príležitostne a taja to pred svojimi príbuznými a známymi. V druhej skupine sú to dievčatá, ktoré utekajú z domova a prostitúcia im zabezpečuje dočasné živobytie. Zdržujú sa vo veľkých mestách a sexuálne služby im zabezpečujú ubytovanie. Niektoré údaje hovoria aj o tom, že veľa dievčat vykonávajúcich prostitúciu, až 52,5% prežilo sexuálne alebo telesné násilie vo svojej rodine, ale nie vždy je to spúšťač prostitúcie.

Sexbiznis je produkt ľudskej činnosti. Mnohé „obete sexbiznisu“ ho považujú za akúsi oázu slobody, kde sa človek môže prostredníctvom nej voľne realizovať

v promiskuitných oblastiach. Prostitúcia je tu už od počiatku dejín a nedá sa len tak ľahko vymazať zo súčasnej konvenčnej spoločnosti (Chmelík, 2003, s 55).

Sexizmus sa označuje ako rôzne znevýhodňovania žien na základe ich príslušnosti k ženskému rodu a formy, akými muži prejavujú svoju moc voči ženám. Poznáme benevolentný a nepriateľský sexizmus. Benevolentný sexizmus sa považuje za paradox, pretože znamená niečo ako dobroprajné znehodnocovanie, teda v takomto prípade ženy dávajú súhlas a sú poddajné. Nepriateľský sexizmus otvorene hovorí o ženskej menejcennosti. Nikto nevie odkiaľ sa berie nepriateľský postoj voči ženám. Má to za následok nadvláda mužov a ich dominancia, ktorá vytvára nepriateľské postoje ku ženám (Bačová, 2009, s. 198-202).

Sexizmus označuje rôzne znevýhodňovanie žien na základe ich príslušnosti k ženskému rodu, ako aj formy, akými muži vykonávajú svoju moc voči ženám (Žáčoková, In: Cviková a kol. 2005, s. 34-43).

Sexizmus bezprostredne súvisí so sexbiznisom a znamená považovanie jedného pohlavia v našom prípade mužského za cennejšie pohlavie ako ženské (Renzetti, Curran, 2003, s. 31).

Sexualita (sexuálna reprodukcia) je spojená so sociálnymi rolami. Sociálna rola ženy v patriarcháte je rodenie a vychovávanie detí. Sexualita z feministického hľadiska nie je diskrétna sféra interakcie, nie je pocit vzrušenia, správania sa, v ktorom sa môže, ale aj nemusí prejaviť rozdelenie z predchádzajúcich foriem existencie. Je to určitá dimenzia sociálneho života, ktorá ho celý preniká a prestupuje, je to dimenzia, prostredníctvom ktorej sa rod sociálne konštruuje. V našej kultúre je to dimenzia, popri ktorej, sa dimenzie ako rasa a ako trieda čiastočne strácajú. V patriarchálnej spoločnosti je charakteristická mužská kontrola sexuality žien a ich schopnosť rodiť. Vlastná sexualita objavená ženami a utváraná podľa ich predstáv, nie je v patriarcháte možná, pretože sa musí realizovať podľa mužských predstáv. Pretože postoj žien k vlastnému telu a k vlastnej sexualite, ktorý je nezávislý od mužov pociťujú ako ohrozujúci a preto spoločnosť nedovoľuje jej rozvinutie. Je tu spojená polarita nemravnej ženy a svätice (Cviková, Juráňová, 2001).

1.2 Sexbiznis , jeho hlavné dôvody a príčiny vzniku

Sexbiznis je odmietaný, ale z druhej strany veľmi vyhľadávaný. Tieto formy sexbiznisu sa vykonávajú prostredníctvom telefónu aj internetu. Nemusí to byť len priama forma, ale aj nepriama (Lenderová, 2002, s. 9).

Stať sa sexuálnym objektom znamená mať sociálny význam, ktorý súvisí s našim bytím, a ktorý nás definuje ako sexuálne použité v súlade s vašimi vlastnými túžbami, teda to, ako chceme byť použité (Mackinnon-aspekty, 2000, s. 56).

Hlavné dôvody, prečo sa ženy rozhodujú pre sexbiznis a vstupujú do priemyslu nazývaného sexbiznis sú rôzne. Feministická kritika sexbiznisu sa dnes často odmieta s odôvodnením, že prostitútky svojich zákazníkov vykorisťujú, respektíve poškodzujú a podvádzajú. Ako poškodená strana sa prezentujú muži, nie ženy. Výpovede mnohých žien hovoria o tom, že na príčinách vedúcich ženy k tomuto obchodu nie je nič záhadné. Sexbiznis umožňuje ženám zarobiť si omnoho viac ako v akomkoľvek inom zamestnaní. Ženy pracujúce v tejto oblasti hovoria o tom, že takáto práca im dáva pocit nezávislosti a voľnosti. Taktiež sa podľa nich dá veľmi jednoducho skombinovať s prácou v domácnosti a so starostlivosťou o deti. V extrémnych prípadoch sa ženy predávajú za jedlo, tak ako úbohé a nezamestnané dievčatá v Anglicku v 19. storočí. Dôvody sú nám známe, no nie vždy majú šťastný koniec. Dievčatá často podliehajú drogám, psychickým problémom a niekedy aj smrteľným chorobám. V súčasnej dobe existuje veľa organizácií, ktoré sú zamerané na pomoc týmto osobám. Poskytujú im nocľah, jedlo či psychickú pomoc (Pateman, 2000, s. 251-255).

Na úvod by sme mali pri príčinách vzniku sexbiznisu uviesť na pravú mieru pojem sexbiznis ako-taký. Samotný pojem sexbiznis v minulosti vôbec neexistoval. Je to zapríčinené hlavne tým, že ľudia v staroveku a stredoveku používali na označenie tejto činnosti slengy, ktoré ich takpovediac vyzdvihovali. V súčasnosti sa sexbiznisom označuje výhradne činnosť, za ktorú je platené a sú poskytované sexuálne služby. Termín sexbiznis sa začal používať ako reakcia na termín prostitúcia, ktorý na Slovensku a teda v celej Európskej únii je nepresný a má veľmi dehonestujúci charakter a stigmatizujúci náboj. V neposlednom rade termín prostitúcia označoval veľmi nepresne svoje zameranie. Označenie sexbiznis sa prijalo preto, lebo mnohé organizácie vo svete, ktoré sú tvorené a riadené ľuďmi pracujúcimi v sexbiznise označenie prostitúcia výrazne odmietajú. Tento pojem bol odvodený od anglického názvu sex-work, alebo commercial sex. Používaním tohto termínu výrazne líšime líniu medzi platenými sexuálnymi službami od problematiky obchodu s ľuďmi a prostitúcie.

Všetky tieto formy sexbiznisu majú úplne nemorálny charakter a zo strany ľudí sú odmietané. Na druhej strane sú to služby, ktoré najmä muži vyhľadávajú. Svet bez sexbiznisu si mnohí ani nevedia predstaviť, pretože je tu od dávnych čias s tým rozdielom, že v minulosti sa to odmietalo a zatracovalo, no v dnešnej dobe je už prijateľnejší a hýbe svetom.

1.1.2 Prostitúcia

Prostitúcia (z lat. prostituere = verejne vystavovať) je „forma poskytovania sexuálnych služieb za peniaze či pohnútok. Promiskuita je charakteristická pre prostitúciu. Častým dôsledkom prostitúcie je potom plná identifikácia sa s rolou a profesionalizácia. V tradícii západným kresťanstvom ovplyvneného myslenia bola prostitúcia chápaná obvykle ako „nutné zlo“ pretože vždy existovali radikálne prúdy, úplne a zásadne prostitúciu odmietajúce z morálneho i pragmatického hľadiska.“ (Munková, 1994, s. 74).

Prostitúcia je špecifickým druhom obchodu hlavne so ženami. Úlohou prostitútky je poskytnúť isté sexuálne služby za peniaze. Nemusí ísť o klasickú súlož, ale aj o dotýkanie sa tela, sebaukájanie a podobne. Prostitúcia sa rozlišuje na základe rôznych kritérií, hlavné sú dve: 1) služby za úplatu – ide tu o ženskú, mužskú a detskú prostitúciu. Podľa prostredia- vzťahuje sa aj na mužov aj na ženy, ide hlavne o to kde sa vykonáva. Poznáme aj jej 5 základných foriem prostitúcie 1) Privátna prostitúcia : prostitútky so stálou klientelou, ktoré svojho klienta aj reprezentujú pri spoločenských udalostiach na verejnosti. Služby klientovi poskytujú v luxusných bytoch a vyberajú si iba vysoko solventných klientov. 2) Hotelová prostitúcia : líši sa od prvej v tom, že klientela nie je stabilná , závisí od kategórie hotelov. Prostitútky majú vysoké vzdelanie, dobré vystupovanie a ovládajú aspoň jeden cudzí jazyk. Pri týchto prostitútkach profitujú aj iné osoby, recepčné, hotelový personál. 3) Bytová prostitúcia : široká škála osôb vykonávajúcich prostitúciu vo vlastných bytoch . Zaraduje sa sem aj detská prostitúcia. Často sa vykonáva aj za prítomnosti tretích osôb. Sprievodným prejavom tejto kategórie je aj trestná činnosť, pretože bývajú okradnutý. Vyskytujú sa tu kriminálne, zdravotné a sociálne riziká. 4) Barová prostitúcia : vykonáva sa v rôznych salónoch, baroch a erotických podnikoch. Prostitútkami sú hlavne cudzinky , ktoré vykonávajú túto činnosť najmä z donútenia. Táto činnosť je spojená s obchodom so ženami, násilím, vydieraním, mravnostnou trestnou činnosťou, znásilnením na ženách , ktoré boli zlákané podvodným spôsobom. 5) Pouličná a diaľničná situácia: Je to

najproblémovjšia forma prostitúcie, vek prostitútok je nízky a aj ich intelektuálna úroveň a stupeň vzdelania. Často sú tieto prostitútky závislé na tvrdých drogách a je tu veľmi vysoké riziko pohlavných chorôb a trestnej činnosti. Najviac tu profitujú takzvaní pasáci. Je to najlacnejší sex tejto kategórie. Samostatnú kategóriu tvorí homosexuálna prostitúcia, ktorú poskytujú chlapci okolo veku 18. Poskytujú ju hlavne heterosexuálne orientovaní muži. Najnebezpečnejšia kategória prostitúcie je detská prostitúcia. Osoby, ktoré ju sprostredkujú sú si dobre vedomé, že vykonávajú trestnú činnosť. Sú prípady, kedy deti dobrovoľne vykonávajú prostitúciu za účelom získania finančných prostriedkov (Chmelík, 2003, 63-67).

Prostitúcia má byť podľa obhajcov a obhajkýň jej existencie ako remesla, tou najideálnejšou formou záplaty na pretlak sexuality u mužov. Ženy sa doposiaľ nepodarilo presvedčiť o tom, že ľahký prístup k ich telám je vlastne ich výhrou v lotérii sexuálnej revolúcie a tak muži musia vyhľadávať uspokojenie svojich túžob iným spôsobom. Prostitúcia sa následne stáva nevyhnutnou a pomáha ochrániť celú spoločnosť pred väčšími hrozbami. Prostitúcia umožňuje mužom prístup k žene, ktorý je v manželstve bezplatný. Keď muž využíva prostitúciu, ide mu o využitie ženy na sexuálne služby za peniaze (Langelanová, 2005, 328-330).

Masarykova (In Lenderová, 2002, s. 6) encyklopédia obsahuje definíciu prostitúcie ako poskytovanie pohlavného ukojenia druhému pohlaviu za nejakú výhodu materiálnu, alebo nemateriálnu, teda určite nie z čistej lásky.

1.1.3 Pornografia

Slovo pornografia je odvodené z gréckeho porne – prostitútku, a Grafein – písať. Voľne preložené ako popis života, zvykov a činností prostitútok. Podľa Ottovho slovníka náučného sú ako pornografie označované publikácie nemravného obsahu. V práve je tento pojem užívaný na označenie nemravných diel literárnych, grafických a vôbec pre nemravné predmety. Pornografiu môžeme interpretovať aj ako slovesný výtvor, obraz, film, alebo fotografiu nemajúcu iný účel, ako vzbudzovať sexuálne vzrušenie. Autor Schneider definuje pornografiu ako zobrazenie sexuálnych udalostí slovom, obrazom a zvukom, vytvorených za účelom sexuálneho vzrušenia, náhradného sexuálneho uspokojenia a finančného zárobku. Pornografiu poznáme aj s agresívnymi prvkami, ale aj mäkkú pornografiu, ktorá stimuluje predstavu, že ženy sú povolené obeť. Mäkká pornografia sa nazýva aj neagresívna – pornoerotika. Pornografia ponízuje ľudskú dôstojnosť, zasahuje do dobrých mravov, vyvoláva pocit hanby

a znechutenia, zvýrazňuje agresiu a zvláštnym spôsobom podceňuje sexuálny pud (Chmelík, 2003, s. 42-43).

Pornografiou môžeme rozumieť akýkoľvek predmet, či vyobrazovanie pohlavných orgánov, ktoré spôsobom verejne urážajú spoločnosť a zasahujú do ich mravov. Dôsledkom takejto činnosti je mnohokrát pocit hanby, znechutenia a zvláštnym spôsobom podnecuje sexuálny pud. Pornografia je nástroj sexuálneho konštruovania reality, je to doména, v ktorej sa môže trénovať. Pornografia vyznačuje ženy ako veci, nástroje na sexuálne použitie, a vyvoláva u svojich konzumentov, aby zúfalo chceli ženy, aby chceli vlastníctvo, krutosť a dehumanizáciu (MacKinnon, 2000, s. 53-54).

1.1.4 Obchodovanie so ženami

Bitie, zneužívanie a násilie páchané na ženách je nám známe už z histórie. Muž bol v celom našom vývoji ľudstva nadradený žene a jeho prevaha mala nežiaduce následky. Bitie ženy bolo súčasťou partnerského systému a bolo uznávané ako normálna forma správania. Toto ponižovanie prinajmenšom ako prípustného a ospravedlniteľného správania muža voči žene pretrváva dodnes. Štát spoločenské štruktúry, inštitúcie a mechanizmy ešte aj dnes priveľmi ochraňujú autoritu a nadvládu mužov. Ak chceme odstrániť násilie páchané na ženách a chceme mu predchádzať, je nutné zbúrať mýty o patriarcháte. Spoločnosť by mala budovať modely rovnocenného postavenia muža a ženy (Herman, 2001, s. 19).

Podľa Tomáša Akvinského (In: Blaščíková, 2009, s. 17) hodnota telesnej prirodzenosti človeka nespočíva v jej dokonalej telesnej stavbe. Tento filozof sa vyjadril o hodnotách ľudstva v takom slova zmysle, že ich význam nespočíva len v akomsi súbore prvkov, z ktorých sa skladá, ale v duchovnom žití. Nejde len o akýsi život zakladajúci sa na dokonalosti žien, ale v prvom rade na ich vnútornej kráse.

Prvotné znaky sexbiznisu sa prejavujú len v takých bežných veciach ako je reklama, dievčatá predávajú svojimi telami produkty s určitou dávkou sexizmu. Obchod dáva to, čo si ľudia pýtajú a čo ich zaujíma. Dá sa tu uvažovať nad tým hľadiskom, že tieto dievčatá to robia dobrovoľne za vidinou vyššieho zárobku, ale aj myšlienke, že sú krásne a že ich chcú, lebo oni výrobok predajú najlepšie (Cviková, Juráňová, 2005, s. 20).

Žena je večnou inšpiráciou, ale využíva sa aj ako pútač zaujatia ľudských hlavne mužských zmyslov.

Obchodovanie s ľuďmi znamená najímanie, dopravu, ukrývanie alebo prijímanie osôb pod hrozbou, až použitím sily, alebo iných foriem nátlaku. Únosom, klamstvom, podvodom, zneužitím právomoci, alebo situácie bezbrannosti. Za použitím poskytnutia, alebo získania peňazí, alebo prospech získania súhlasu pre ovládanie osoby inou osobou za účelom vykorisťovania. Vykorisťovanie zahŕňa prostitúciu, nútenú prácu, alebo služby otroctvom, nevoľníctvo či odstraňovanie orgánov. Obchodovanie so ženami sa deje formálnou a neformálnou cestou. Pod formálnou cestou rozumieme prijímanie ponuky práce vo veľkomeste, v zahraničí cez inzerát alebo agentúru, pod sľubom, že agentúra všetko za nás zariadi, vystaví nám potrebné dokumenty, pomôže nám prekročiť cez hranice, zabezpečí nám cestovné náklady a ubytovanie. Obchodná osoba podpíše nezrozumiteľnú a neúplnú zmluvu, alebo sa dohodnú len ústne, no ako náhle prekročí hranice, zoberú jej doklady a bez znalosti prostredia a jazyka je vydaná do rúk obchodníkov. Neformálna cesta prebieha prostredníctvom blízkeho alebo známeho človeka zneužíva osobné vzťahy, zmluva prebieha najčastejšie iba ústnou dohodou. Páchatelia prichádzajú s tým, že nám pomôžu vyriešiť rôzne záležitosti na dlh, pričom neuvedú dlžnú čiastku. Tá stále narastá a je používaná ako prostriedok útlaku. Najčastejšie sú osoby predávané za účelom činnosti v sexuálnom priemysle. Môžeme tu hovoriť o tzv. novodobom otroctve, pretože obchodovaná osoba sa nemôže slobodne pohybovať, rozhodovať, a porušujú sa jej základné ľudské práva. Obchodované dievčatá sú držané v otroctve, nútené k poskytovaniu sexuálnych služieb klientom, násilne uväznené a bité, znásilňované. Veľakrát sú zapojení v obchodovaní aj skorumpovaní miestni aj medzinárodní úradníci, ktorí poskytujú informácie vlastníkovi barov o plánovanom policajnom zátahu. Skoro všetky tieto ženy a dievčatá utkali pred chudobou za vidinou vyššieho zárobku, nakoniec však kvôli dlžnému otroctvu domov nič neposielali. Obchodovanie s ľuďmi sa rozširuje po celej Európe od dvadsiatich rokov 20.storočia. Uvádza sa osem spôsobov obchodovania: komerčné sexuálne zneužívanie (prostitúcia, pornografia), vydaj (dievča je predané, aby naplňovalo potreby svojho nového majiteľa), pomocné práce v domácnosti, žobranie, iné ilegálne aktivity (napr. krádeže). V prípade ak ide ešte o deti sú to aj práce ohrozujúce ich život a zdravie, adopcia, odber orgánov (Milfait, 2008, s. 13-35).

1.3 Postoje k sexbiznisu

Je relatívne stabilná pripravenosť človeka reagovať určitým spôsobom na osoby, skupiny, situácie, predmety, názory, spôsoby správania. Patria k motivačným činiteľom

a činiteľom celostného rozvoja osobnosti. Postoj je chápaný ako naučená predispozícia správať sa konzistentným spôsobom voči daným triedam, objektom a to nie v takom smere ako sú , ale ako sú chápané, že sú , pričom stav pohotovosti má direktívny efekt na cítenie a akciu k objektu. (Nakonečný, In: Sollarová a kol., 2002, s 142).

Funkcie postojov poznáme nasledovné: Adjustačná funkcia, definitívna funkcia a kongnitívna funkcia (Zandena, In: Sollarová a kol. 2002, s. 142).

Cirkev má k pornografii prirodzene negatívny postoj. Pornografia je charakteristická pohlavnými úkonmi, ktoré sú ukazované iným osobám. Táto činnosť uráža cirkevnú čistotu a kazí manželský úkon, ktorý je pre nich darom. Taktiež uráža dôstojnosť mnohých ľudí, ktorý sa chcene či nechcene dostávajú do kontaktu s ňou. Je ťažkým previnením. Občianske autority sú povinné brániť výrobu a šíreniu takýchto pornografických materiálov. K prostitúcii sa stavia tiež negatívne a hovorí o nej ako o negácii ľudskej dôstojnosti osoby, ktorá sa prostituuje. Osoba, ktorá si prostitútku kupuje porušuje čistotu, ku ktorej ho zaväzuje krst a taktiež poškvŕňuje svoje telo, chrám Ducha Svätého. Prostitúcia je pre spoločnosť istou pliagaou a zvyčajne postihuje ženy. Oddať sa prostitúcii je ťažko hriechne, no bieda a vydieranie môžu niesť zodpovednosť za vinu (Kišš, 2006, s. 156 – 163).

Médiá sa o danú problematiku žien pracujúcich v sexbiznise priveľmi nezaujímajú. Všeobecne absentuje záujem o problematiku obchodu s ľuďmi, o obchodníkov, či ľudsko-právne súvislosti. Médiá by mali viac poodhaliť problematiku organizovanej zločineckej siete. Taktiež by mali upriamiť pozornosť na sprostredkovanie informácií o praktikách, ktoré obchodníci so ženami využívajú. Jedná sa tu hlavne o vydieranie a transfer žien. Nie je zatiaľ jasné, či sú im informácie o tomto obchode neznáme, alebo ich nepovažujú za dôležité. Postoje médií k danej problematike ovplyvňuje nasledovné: ženy pochádzajú z chudobných podmienok, obchoduje sa prevažne so ženami, ktoré v spoločnosti zastávajú nižší status ženy sú obvykle predmetom sexbiznisu, ktorý spoločnosť vníma negatívne, ilegálna migrácia (Šalingová, 2005, s. 365-357).

1.3.1 Feministický postoj k skúmanej problematike

Mnohé ženy si potrebujú vážiť samé seba a uvedomiť si vlastné hodnoty. Ak nemá žena pocit, že má akúsi hodnotu nastáva moment, kedy si prestáva vážiť sama seba, trápi sa, stráca všetky vlastné hodnoty, deformuje sa a aj svoj život a začína o sebe pochybovať. Feministický pohľad nám udáva, že zmysel ženy pre svoju vlastnú

hodnotu je oslabovaný spoločnosťou v ktorej dominantnú úlohu zohrávajú muži. Sebaúcta ženy obsahuje názory, presvedčania, postoje a očakávania, ktoré na seba osoba vzťahuje. Ak si je vedomá jej hodnoty nemá problém so sebaúctou. Každá osoba má prinajmenšom dve hodnoty. Prvá sa viaže výhradne na dôstojnosť, ktorá prislúcha každej jednej bytosti. Druhá hodnota sa spája s tým, ako sa človek zaradí a kde sa vypracuje. Prvý typ hodnoty v sebe zahŕňa pozitívny postoj k sebe samému. Druhý typ je zase pochopením adekvátneho statusu (Patemanová, 2000, s. 264).

Podľa feministickej koncepcie sebaúcta ženy znamená isté pochopenie faktu, že žena je hodná vlastnej starostlivosti (Dillonová, In: Cviková a Juráňová, 2005, s. 196-204).

Feminizmus radikálne mení psychológiu a práve tak chce zmeniť aj spoločnosť. V štatistikách, analýzach a románoch nájdeme mnoho dôkazov o znevýhodnení žien v porovnaní s mužmi. Spoločnosť nám hovorí čo máme považovať za dobré a zlé, správne a nesprávne, spravodlivé a nespravodlivé, nutné a nepotrebné. Od narodenia sú nám vštepované normy, hodnoty a spôsoby zaobchádzania s istými ľuďmi. Je správne zaobchádzať so ženami násilne, alebo považovať ich za určitý druh tovaru? Ak sa však budeme pýtať ďalej, napríklad položíme otázky, aké vysvetlenia a zdôvodnenia systémov sa predkladajú znevýhodneným ľuďom, dostávame v tomto probléme komplexnejší obzor (Bačová, 2009, s. 198 -200).

Ľudský sexuálny život bude vždy predmetom konvencií a ľudských zásahov. Nikdy nebude celkom prirodzený už preto, že ľudia ako druh sú spoločenský, kultúrni a rozmanití. Vždy budeme krotiť nespútanú rôznorodosť. Kultúrna evolúcia nám dáva možnosť, aby sme prebrali kontrolu nad prostriedkami sexuality, reprodukcie a socializácie a aby sme robili vedomé rozhodnutia pre oslobodenie sexuálneho života ľudí z archaických vzťahov, ktoré ho deformujú. Napokon by úplná feministická revolúcia oslobodila nielen ženy (Rubinová, 2005, s. 256).

Feministická teória sexuality by sexualitu umiestnila do rámca teórie rodovej nerovnosti v zmysle hierarchického usporiadania spoločnosti, v ktorom muži stoja nad ženami. Na to, aby bola nejaká teória feministickou, nestačí, aby ju vytvorili biologické ženy. Nestačí ani, aby takáto teória opisovala ženskú sexualitu ako odlišnú od mužskej, alebo aby ju opisovala tak, ako keby sexualita žien nevyhnutne musela existovať v nejakom priestore mimo, nad, pod, poza, nespravodlivým sociálnym poriadkom. Teória sexuality sa stáva feministickou do tej miery, do akej sa venuje sexualite ako sociálnemu konštraktu. Význam sexuality sa netvorí iba v slovách a textoch, a dokonca

ani nie v prvom v nich. Vo feministickom zmysle fakt, že mužská moc má moc, znamená, že záujmy mužskej sexuality konštruujú to, čo sexualita ako taká znamená v živote, vrátane štandardného spôsobu, ktorý je povolený a ktorý je považovaný za to, čo sa pri sexualite má cítiť, ako sa treba vyjadrovať, čo sa má zakúšať, a to spôsobom, ktorý predurčuje ženské životopisy, aj tie sexuálne. Sexualita z feministického hľadiska nie je diskretnou sférou interakcie, alebo pocitu vzrušenia, alebo správania sa, v ktorom sa môže, alebo nemusí prejavíť sociálne rozdelenie z predchádzajúcich foriem existencie (Cviková, Juráňová, 2000, s. 55-56).

Feministické analýzy sa vyvíjajú už veľmi dlho a preberajú a rozvíjajú kultúrne a ekonomické analýzy s teóriou patriarchátu. Rovnako ako práva sexuálnych pracovníkov a zložitejšie chápanie rôznych postavení žien, ktoré predávajú svoje telo (Sanders, O'Neill, Pitcher, 2009, s. 5-8).

Prostitúcia je neustále predmetom debaty medzi feministickými organizáciami, radikálmi, sociálmi, liberálmi, neo-liberálmi a postmodernou po mnoho rokov. Ako sa objavila a prečo neustále rastie sú základnými otázkami takýchto diskurzov. Druhá vlna feministického pohľadu na sexbiznis hovorí vo vzťahu ku širšej verejnosti, vzťahov v nej a k represívnym orgánom, ktoré dávajú mužom kontrolu nad ženami. Pateman píše vo svojom diele sexuálna zmluva, že svadba je základom pre patriarchát, tak ako spoločensky prijaté, aby muži mohli získať prístup k ženským orgánom. Pateman tvrdil, že sexbiznis je následkom útlaku takejto formy, respektíve odmietanie muža. Sexbiznis dáva mužovi možnosť a privilegovaný prístup k nákupu sexuálnych aktov žien. Taktiež sa vyjadril, že žena pracujúca v sexbiznise je neoddeliteľnou súčasťou patriarchálneho kapitalizmu (Pateman, 2000, s. 201 – 220).

Feministická paradigma uznáva, že proces osvojovania rodu hovorí, že tu nehrá rolu len biologická predispozícia, ale aj učenie. Mali by sme vymedziť presný rozsah biologického vplyvu, čo je prakticky nemožné, pretože proces učenia začína hneď po pôrode. Poukazuje sa tu na spojitosť biologických a kultúrnych faktorov. Feministické hľadisko vychádza z predpokladu, že rod je spoločenský utváraný, než vrodenný. Rod je akoby súbor spoločenského očakávania, ktoré sa tvorí sociálnym učením, a stáva sa tak súčasťou našej osobnosti. Úplné porozumenie rodu však potrebuje určitý proces učenia, pretože to, čo sa naučíme, je istý sociálny produkt, ktorý sa vytvára v konkrétnej politickej a ekonomickej štruktúre spoločnosti. Feministická sociológia sa odlišuje od štrukturálneho funkcionalizmu a iných nefeministických paradigiem tým, že hľadá na tieto otázky odpovede. Rod je kategóriou spoločensky utváranou viac, než prirodzenou.

vytvára sa v spoločnosti a pomocou sociálneho učenia. Je to ústredný princíp sociálneho sveta, a preto je zahrnutý medzi základné analytické kategórie sociologického výskumu. Dôsledky rodovej nerovnosti mužov a žien sa veľmi líšia. Treba skúmať rôzne súvislosti medzi rôznymi typmi útlakov, medzi ktoré môžeme zaradiť sexizmus, rasizmus a diskrimináciu, na základe spoločenskej triedy, veku, sexuálnej orientácie, či telesnej zdatnosti. Odstránenie rodovej nerovnosti je hlavným cieľom feministickej sociológie (Renzetti, Curran, 2003, s. 30-31).

1.3.2 Mravnostná kriminalita, komodifikácia a viktimizácia

Mravnostnou kriminalitou rozumieme skupinu trestných činov, ktorých typickým obsahom je protiprávne zasahovanie do sféry slobodného rozhodovania, o pohlavnom styku, mravného a telesného vývoja. Roviny do ktorých zasahuje: morálne vzťahy v spoločnosti, život a zdravie občanov, poškodených, v dôsledku protiprávneho jednania vo sfére sexuálnych vzťahov, zdravý vývoj mládeže a dobré mravy v sexuálnych vzťahoch medzi jedincami. V mravnostnej kriminalite sa jedná o stupeň trestných činov, ktorých typickým obsahom je narušenie slobodného rozhodovania sa o pohlavnom styku, mravného a telesného vývoja. Bezprostredne nadväzuje na prostitúciu a pornografiu, ktoré ovplyvňujú nielen ženy, ktoré v tomto biznise pracujú, ale taktiež okolitú verejnosť (Chmelík, 2003, s. 75).

Komodifikáciou a viktimizáciou rozumieme istý proces premieňania ľudí, vecí a vzťahov na tovar. V procese komodifikácie sa všetko a všetci stávajú tovarom, obchodnými produktmi, ktoré majú rovnaké pravidlá, konkurencie a súťaže ako pre akýkoľvek tovar. Každá žena, ktorá sa ocitne v úlohe, kde sa stáva tovarom, je vedená určitými nepríjemnými až príšernými okolnosťami. Mnohokrát sú tieto okolnosti zneužívané, ale aj ovplyvnené slabosťou žien, alebo tým, že to tak spoločnosť škatuľkuje a ženské pohlavie charakterizuje ako slabé. Aj táto slabosť je pre niekoho typickým znakom toho, že žena sa v zúfalých situáciách rozhoduje pre zúfale skutky. Muži tu nastupujú ako tí silní, ale nepoukazuje sa na to, že sa spolupodieľajú na vykonávaní trestnej činnosti. Ženy sú nemravné, ale akí sú potom muži, Kto si kupuje ich služby? Ako povedal Tomáš Garik Masaryk „Nebolo by prostitúcie, keby nebolo prostitútkou“ (Lenderová, 2002, s.8)..

Viktimizácia u žien znamená, následok práce v sexbiznise. Viktimizácia začína v prípade, že zažili vykorisťovanie v prostitúcii. Prirovnáva sa k viktimizácii spôsobenej krutým mučením. Žena je traumatizovaná nielen samotnou prostitúciou, ale i ďalším

násilím, preto sa rozlišuje primárna a sekundárna traumatizácia a viktimizácia. Sekundárna viktimizácia a traumatizácia znamená sexuálne násilie vrátane núteného sexu bez ochrany, vynucovanie odmietaného spôsobu sexuálneho styku, znásilnenie, prinútenie k sexu s viacerými osobami súčasne, ďalej telesné tresty za neuposlušnosť príkazu vrátane istých foriem mučenia a sadomasochystických praktík, pričom prevláda psychické násilie s cieľom obeť celkom ovládnuť (Milfait, 2008, s 67 – 68).

Viktimológia je to vedný odbor, ktorý sa zaoberá osobou obeti, trestného činu, jej podielom a vzťahom k vývoju trestného činu. V mnohých prípadoch žien pracujúcich v sexbiznise sa stretávame s tým, že žena, ktorá takouto prácou vykonáva bola obeťou sociálnych pomerov. Tieto ženy hľadajú rôzne východiská, ako by mohli skončiť s tou prácou, ale nie každej sú ponúkané možnosti na nový začiatok. Ak sa aj žena presadí, v mnohých prípadoch je menej ohodnotená ako muž. Ženy sú vo veľmi častých prípadoch obeťami domáceho násillia, ale aj sexuálneho násillia, teda sú obeťami mravnostných zločinov a takými to obeťami sa zaoberá viktimológia (Chmelík, 2003, s. 23-25).

1.4 Prevencia, organizácie na pomoc ženám, práva žien a legislatíva

Slovo prevencia vychádza z latinského *praeventus* – zákrok vopred. O tejto prevencii prebieha veľa diskusií, existuje veľa názorov, prístupov a jednoduchých receptov na riešenie týchto negatívnych javov až po navrhnutie programov na prevenciu týchto negatívnych javov a to na republikovej ale aj lokálnej úrovni. Vymedzenie prevencie mravnej trestnej činnosti je veľmi ťažké. Dňa 28. júla 2000 bola na zasadaní valného zhromaždenia OSN schválená – na kongrese v Yokohame konvencie OSN proti medzinárodnému zločinu. Ide tu o podporovanie spolupráce za účelom prevencie v boji proti organizovanému zločinu. Konvenciu ešte dopĺňa protokol o prevencii, potlačovaní a trestaní, obchodovania s ľuďmi, hlavne so ženami a deťmi a protokol proti pašovaniu migrantov po súši, po mori a vzduchom. Štáty tu prehlasujú hlavne že budú robiť účinné kroky v zabraňovaní obchodu s ľuďmi. Zaväzujú sa tým, že obchodníci budú potrestaní a obmedzia až zakážu takéto obchodovanie a že budú ochraňovať obeť a ich ľudské práva. Všetky štáty považujú túto Konvenciu OSN za medzinárodný nástroj pre prevenciu a trestanie obchodovania s ľuďmi, hlavne so ženami a deťmi. Článok 1 obecné ustanovenia, definujú tento protokol ako prevenciu obchodovania s ľuďmi a ochranu a pomoc obeť takéhoto obchodovania, s pozornosťou na ich ľudské práva. Zahájila sa tu spolupráca medzi všetkými členskými štátmi, aby tento cieľ bol čo

najlepší. Ochrana obetí obchodovania s ľuďmi sa zaoberá pomocou obetiam, ich ochranou, postavením obetí obchodovania. Každý členský štát sa musel vysporiadať s tým, že prijme opatrenia o poskytnutí psychického, psychologického a sociálneho zotavenia obetí v spolupráci s nevládnymi organizáciami . Ide tu hlavne o poskytnutie bývania a poradenstvo v jednotlivých prípadoch. Aby mali tieto informácie podané v jazyku, ktorým rozumejú, podať im psychologickú a materiálnu pomoc a zabezpečiť im vzdelanie. Každý štát by mal brať ohľad na vek a pohlavie, taktiež sa postarať o ich bezpečnosť a právny systém by mal týmto ľuďom poskytnúť náhradu za utrpené škody. Všetky štáty, ktoré podpísali túto konvenciu sa zároveň aj zaväzujú, že poskytnú školenia orgánov v oblasti právnej, emigračnej a iných príslušných oblastí prevencie obchodovania s ľuďmi. Títo ľudia by mali vedieť ako by mali správne používať metódy prevencie, ako majú stíhať obchodníkov a ochraňovať práva obeť. Posilňovať a zefektívňovať by sa mala aj politika a programy, ako sú výskum, informácie, zvyšovanie vedomia o fenoméne a vzdelávacích kampaniach sociálnej a ekonomickej iniciatívy a výcvikové programy, pre zraniteľné osoby a pre tých, ktorý sa zaoberajú obchodmi. Mal by sa podporovať prístup založený na ľudských právach a mal by byť citlivý prístup pri rozvoji a realizácii týchto programov. Tieto štáty mi umožňovať migráciu a vytvárať podmienky pre legálny vstup a pobyt. Opatrenia na podporu práv obetí by mali venovať pozornosť identifikácií obetí, ochrane súkromného života, pomoc obetiam, obdobie zotavenia, povolenia k pobytu, kompenzácia a odškodnenie a rovnosť pohlavia. S prevenciou by sa malo začínať už u detí a to v škole, aby sa vzdelávali a zlepšili si tak svoj sociálny status, mali zabezpečenú zdravotnú starostlivosť , výchovu , odpočinok a podporu od rodiny. Aby sa čo najviac takýchto formálnych a neformálnych vzdelaní rozšírilo aj do obcí a rodín, aby všetci členovia spoločnosti vedeli o protizákonnosti a škodlivom účinku sexuálneho zneužívania. Zo skúseností združenia La Strada, dievčatá sú najviac ohrozené v období ukončenia školy. Väčšina mladých žien má názor, že v cudzine na nich čaká lepšie platená práca, ako čašníčka, alebo domáca pomoc. Tieto združenia ich však varujú pred hrozbou tohto priemyslu skrývaného za serióznou ponukou práce (Milfait, 2008, s. 167-178).

Organizácie na pomoc ženám slúžia na pomoc a podporu žien, poskytujú im ochranu a poradenstvo. Ženy, ktoré boli fyzicky týrané alebo sexuálne zneužívané, bez ohľadu na národnosť či vyznanie. Taktiež poskytujú ubytovanie, jedlo, a zabezpečia aj deti. Na Slovensku je takýchto organizácií pomerne veľa, no nie každá žena v núdzi o nich vie. Väčšinou sú tu zamestnaný profesionáli so zmyslom pre empatiu, asertivitu

a toleranciu. Dokážu ženu „prebrať k životu“ a uvedomiť si jej morálne hodnoty. Uvádzame zopár príkladov: Aspekt – je zameraný na scitlivenie vedomia, na otázky rodovej problematiky a vznikla v roku 1993 v Bratislave. Cesta späť – venuje sa problematike obchodu s ľuďmi a jej prevencii, práci s verejnosťou, robí konferencie pre sociálnych pracovníkov a pracovníčky, príslušníkov policajného zboru, a prevádzkujú SOS linku. La Strada – podporuje obeť so ženami, robí prevenciu a informuje verejnosť o tejto problematike. Odysseus – toto združenie vzniklo v roku 1997, má profesionálnych odborných pracovníkov, venuje sa ľuďom, ktorí užívajú drogy a ktorí ponúkajú sexuálne služby na ulici. Snažia sa zachovávať ľudské práva a skvalitňovať ich život. Možnosť voľby, Piata žena, Gender, Aliancia žien Slovenska, Fenestra, Profamilia, Rodová rovnosť, EsFem. Tímto sa zaoberajú aj ďalšie organizácie (Cviková, Juráňová, 2005, s. 24-31).

Práva žien, alebo práva na ženy nám približuje skupina Stella, ktorá je zástancom práv prostitútok a vznikla v roku 1995 v Montreale. Žiada, aby sa prostitúcia úplne nekriminalizovala a išlo o uznanie "sexuálnych pracovníkov a pracovníčok." Toto stanovisko nie je prijaté jednomyselne. Pre feministky je prostitúcia považovaná za akýsi dôsledok vykorisťovania žien a porušovania ich prirodzených ľudských práv. Z tohto hľadiska je potrebné zrušiť prostitúciu a kriminalizovať zákazníkov a pasákov. Od sedemdesiatych rokov, bol trend k uznaniu pojmu "sexuálne pracovníčky" v Quebecu, v Európe a v Spojených štátoch. Informácie o prostitútkach ako o "sexuálnych pracovníčkach" naznačuje, že oni sú len pracovníčky poskytujúce "sociálne" služby a mali by mať rovnaké práva ako ostatní pracovníci, ktorí sú využívaní rozdielnymi silami globalizácie, a obrátili sa na obchodné objekty. V Quebecu, členovia Stella hovorili najhlasnejšie v prospech liberalizácie prostitúcie. Odmietajú názor, že prostitútky by sa mali považovať za obeť. Hovorí, že väčšina prostitútok si slobodne vybrala túto úlohu, keď vo svojej práci uviedli ako zdroj splnomocnenie. V debatách o prostitúcii, sú všetky slová sugestívne, a to najmä pojmy práva, slobodné voľby, sexuálni pracovníci. Farcúzska Agnès Laury sa domnieva, že vidia tieto ženy ako "mužmi predávaný tovar mužom". Naša spoločnosť je konzumná a náročná, pričom jej prioritným individualizmus a bezuzdná spotreba ľudí a vecí, plus sa stáva, že jeden zničí druhého. V takom kontexte, sledovanie prostitútok ako prostitútky vymaže feministické námietky proti uvádzaniu ženy v celosvetovom meradle. To umožňuje tvrdenia, že ženy to robia podľa svojej "voľby", dokonca aj "chuti", čím sa schováva, čo všetko štúdie ukazujú: že ženy sú prostitútkami z nutnosti.

Patriarchálna kultúra spočíva na princípe, že unikátna povinnosť, a zdroj energie u žien je uspokojiť muža sexuálne v manželstve alebo prostitúcii. Existenciu prostitúcie považuje za "sexuálnu prácu", zakrýva ju v rozsahu sexuálneho otroctva a posilňuje názor, že ženy sú jednoducho vymeniteľné objekty, ktoré musia byť prístupné a pripravené pre všetkých mužov vo každom čase a všade (Audet, 2003)

Legislatívne vymedzenie práce v sexbiznise nie je na Slovensku právne ošetrené. Trestný zákon (č.300/2005), ktorý vstúpil do platnosti 1.1.2006 sa zaoberá kupliarstvom, obchodom s ľuďmi a nútením do prostitúcie. Tresty odňatia slobody sa v týchto prípadoch pohybujú v rozmedzí 1-12 rokov podľa závažnosti spáchaného trestného činu. Niektoré Bratislavské mestské časti (Bratislava I., II. A uvažuje o tom aj Bratislava V.) však prijali všeobecné záväzné nariadenia, ktorým sa ustanovuje, že ponúkание a poskytovanie služieb smerujúcich bezprostredne k uspokojovaniu sexuálnych potrieb na verejných priestranstvách danej mestskej časti je priestupkom proti verejnému poriadku. Mestská i štátna polícia tak môže ľudí, ktorí ponúkajú alebo realizujú sexuálny styk na verejnosti pokutovať. Osoby ktoré vykonávajú prostitúciu za peniaze môžu byť podľa trestného zákona dané do väzby až na jeden rok (Chovanec, 2002).

Deklarácia OSN sa v článku jedna za násilie páchané na ženách považuje každý prejav, rodovo podmieneného násillia, ktorý má, alebo by mohol mať za následok telesnú, sexuálnu, alebo duševnú ujmu, alebo utrpenie žien, vrátane hrozby takýmito činmi, zastrasovania a úmyselného obmedzovania slobody a to vo svojom, alebo súkromnom živote. Táto definícia uznáva duševnú aj telesnú ujmu a vyhrážanie sa takouto ujmom a to vo verejnej a súkromnej sfére. Zákon pôsobí, aj ako metóda na to, aby prinútil mužov, nehľadieť na ženské pohlavie a ženské telo, ako na privilégium- lenže takúto predstavu, si mnohí muži ešte vôbec nepripúšťajú. Obchodovanie s ľuďmi je celosvetový problém. Trestný čin, je definovaný v trestnom zákone, v ustanovení §179. Korešponduje to so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č.403/2004. Z.z. (zákon nadobudol účinnosť 1. augusta 2004), prostredníctvom ktorého sa v Právnom poriadku Slovenskej republiky zabezpečuje aplikácia Rámcového rozhodnutia Rady Európskej únie, y 19. júna 2002, o boji proti obchodovaniu s ľuďmi, a aplikácia o Protokolu o prevencii, potláčaní a trestaní, obchodovania s ľuďmi, osobitne so ženami, a deťmi (takzvaný Palermký protokol), ktorý doplnil Dohovor Organizácie spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu, prijatý 15. novembra 2000 v

New Yorku, s platnosťou pre Slovenskú republiku, od 2. januára 2004 (Deklarácia OSN, 1993).

2 Cieľ práce

Naša práca má teoreticko-empirický charakter. Špecifikovali sme si v nej a priblížili teoretické východiská a postoje k ženám pracujúcim v sexbiznise. Skúmali sme aj príčiny vstupu do prostitúcie a v prieskume sme sa snažili zistiť informovanosť ľudí o tejto práci, o právach ľudí v nej a jej prevencii.

2.1 Cieľ prieskumu

Prieskum bude zameraný na identifikáciu niektorých postojov k ženám pracujúcim v sexbiznise.

2.2 Prieskumné otázky

Prieskumná otázka č.1: Aké vybrané postoje k ženám pracujúcim v sexbiznise možno identifikovať u opýtaných respondentov?

Čo si respondenti myslia o prostitútkach a aké postoje k nim zaujímajú.

Prieskumná otázka č.2: Aké vybrané postoje možno identifikovať u opýtaných z hľadiska pohlavia?

3 Metodika práce

Pre náš prieskum sme si zvolili skúmanie žien pracujúcich v sexbiznise. Pri našom prieskume vychádzame z teórie, ktorá je definovaná v predošlých kapitolách. Účelom nášho prieskumu bolo potvrdiť, alebo vyvrátiť, naše prieskumné otázky. Zvolili sme si kvantitatívny prieskum, ktorý je založený na vytvorení a vyplnení dotazníkov v elektronickej forme, ktoré sú zamerané na otázky týkajúce sa danej problematiky. Overili sme si naše postoje a poznatky, ktoré sme získali a spracovali vo forme štatistík a tabuliek.

3.1 Metodika zberu dát

V našej práci sme robili kvantitatívny výskum formou dotazníkov, ktoré boli štrukturované ako otázky otvorené a zatvorené, na ktoré mohli respondenti odpovedať pomocou likertovej škály, pozostávajúcej z piatich možností odpovedí. Základom nášho prieskumu je meranie, ktorého cieľom je vyjadrenie údajov numericky a percentuálne. Naším zámerom bolo získať objektívne overiteľné údaje o skúmanej problematike, teda zistiť postoje ľudí vo či ženám pracujúcim v sexbiznise. Pre jednoduchšie získanie údajov sme si zvolili sociálnu sieť.

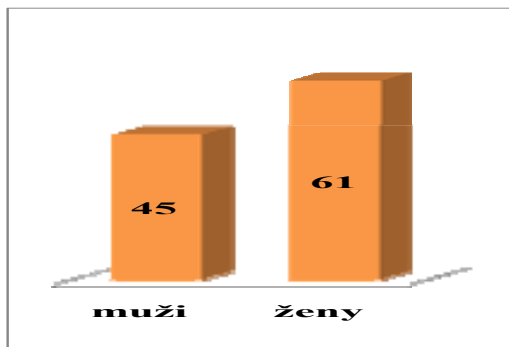
3.2 Metódy vyhodnotenia a interpretácie výsledkov

Informácie a odpovede sme získavali pomocou sociálnej siete, čo nám uľahčilo získavanie údajov od respondentov. Následne sme pracovali v programe Excel, získané odpovede si zadávali do koeficientov, ktoré nám vytvorili štatistiku vo forme grafov a tabuliek. Ku každej tabuľke a grafu sme napísali ich stručné vyhodnotenie.

3.3 Výber a charakteristika prieskumného súboru

Pri našom výskume sme používali stratifikovaný výber, pretože našich respondentov sme vyberali podľa vekovej kategórie od 20 do 40. Vzhľadom k tomu, že táto veková skupina sa najčastejšie dostáva do kontaktu s takýmito ľuďmi, alebo materiálmi. Zvolili sme si stodvadsať respondentov, čo je počet pri ktorom máme možnosť vytvoriť si dostatočný pohľad ľudí na problematiku žien pracujúcich v sexbiznise. Jedenásť ľudí nám odmietlo vyplniť dotazník a traja z nich nezodpovedali vekovej kategórii, ktorú sme si stanovili.

Graf 1 Zúčastnení respondenti

3.4 Časový plán prieskumu

Náš teoretický základ pre prácu sme začali písať približne v auguste 2010. Dotazník sme zostavili v novembri 2010, pričom sme neustále pracovali na jeho štruktúre. Distribuovali sme ho v januári roku 2011 a odpovede sme získavali približne dva týždne. Počas tejto doby sme si priebežne vytvárali štatistiky. Konečné výsledky sme spracovali v priebehu ďalších dvoch týždňov.

4 Výsledky prieskumu a diskusia

4.1 Analýza výsledkov prieskumu

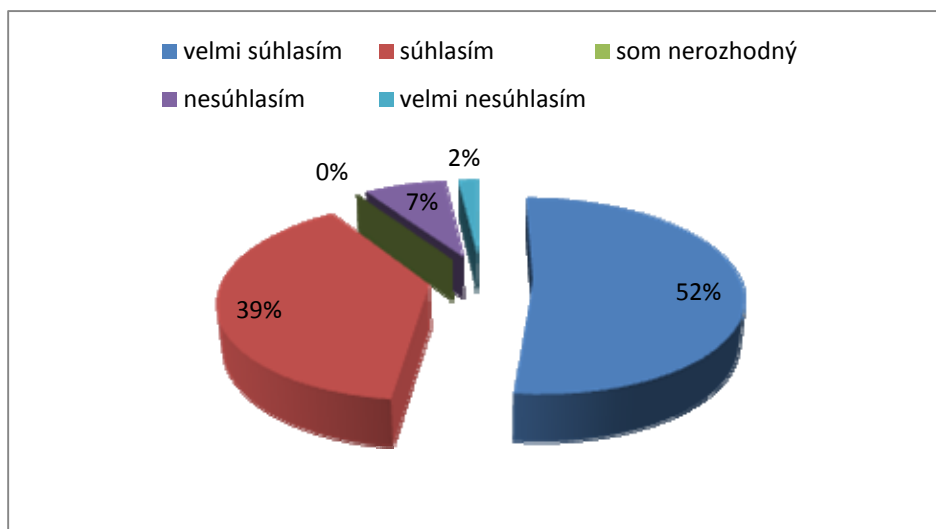
Tab. č. 1: Čo rozumiete pod pojmom sexbiznis?

V tabuľke číslo jedna sa k našej prvej otázke vyjadrilo 106 respondentov, pričom niektorý využili dve možnosti vyjadrenia svojho názoru. Najčastejší názor čo pre nich znamená sexbiznis bola varianta verejné domy, za tým nasledovalo vytváranie porna, prostitútky, a niektorý vidia v pojme sexbiznis aj predaj žien. Štyrom respondentom pojem sexbiznis nič nehovorí

Odpovede	nič mi to nehovorí	vytváranie porna	verejné domy	predaj žien	prostitútky
Ženy	3	31	58	8	22
Muži	1	39	41	3	31
Spolu	4	70	99	11	53

Graf 2: Prostitúcia, pornografia, obchod so ženami sú nemorálne.

V grafe číslo dva sme položili respondentom otázku týkajúcu sa etického postoja k prostitúcii. V odpovediach nám vyšlo, že 52% opýtaných respondentov s nami prejavilo úplný súhlas, 39% súhlas, že prostitúcia je nemorálna. Iba 7% nesúhlasilo, a 2% nesúhlasili veľmi.

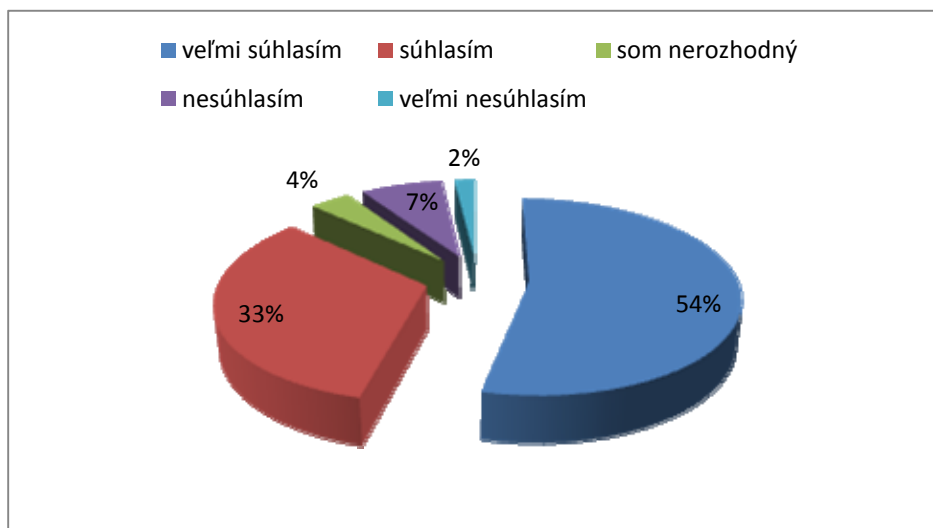
Tab. č. 2: Je podľa vás v dnešnej dobe pornografia a prostitúcia za hranicou slušnosti?

Tabuľka číslo 2 nám poukázala na to, že v dnešnej dobe si veľa ľudí myslí, že sexbiznis prekračuje už akúsi mieru mravnosti. K tejto otázke sa vyjadrilo až 68 respondentov s tým, že je to tak, na druhej strane 12 respondentov vyjadrilo nesúhlas s naším tvrdením, 4 si neboli istý svojím názorom a desiati sa vôbec nevyjadrili.

Odpovede	určite áno	určite nie	som nerozhodný	nezaoberám sa tým	z časti áno	neviem
Ženy	47	5	1	3	2	3
Muži	21	7	3	5	2	7
Spolu	68	12	4	8	4	10

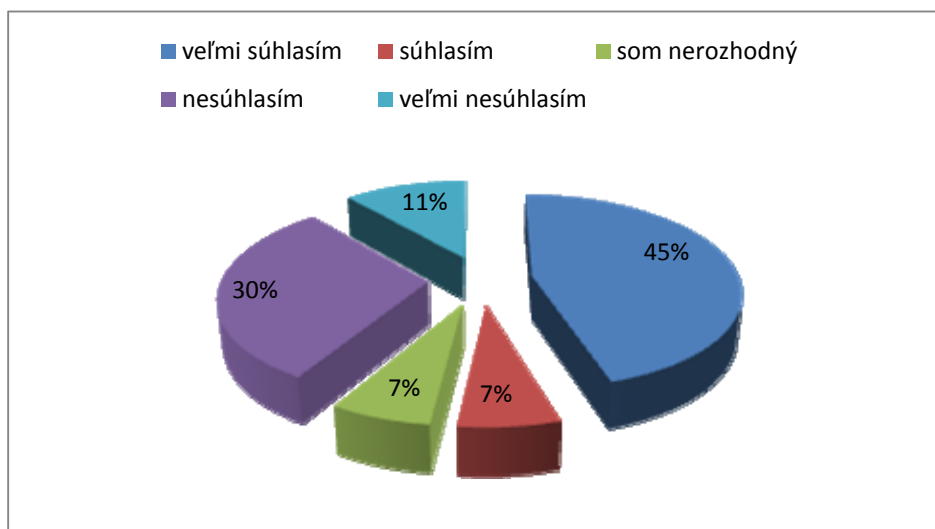
Graf 3: Ľudia, ktorí pracujú v prostitúcii a pornografii nemajú dôstojnosť

Ako nám prezentuje graf číslo tri, 54% z opýtaných sa zhodlo s nami v tom, že veľmi súhlasia s tým, že ľudia, ktorý pracujú v prostitúcii a pornografii nemajú dôstojnosť, na to nám prejavilo svoj súhlas aj ďalších 33%, našli sa aj ľudia, ktorý s týmto nesúhlasili, celkom 7% a 2 % nesúhlasili veľmi. Na odpoveď k tejto otázke sa nevedelo vyjadriť 4 %.

Graf 4: Ľudia z tohto priemyslu sú ostatným ľahostajní

Vo štvrtom grafe uvádzame 45 % - ný súhlas s tým, že títo ľudia sú ostatným ľahostajní. Na druhej strane 30% opýtaných sa vyjadruje, že s tým nesúhlasia, či už v pozitívnom slova zmysle, alebo negatívnom. 11% respondentov veľmi nesúhlasilo, 7 % bolo nerozhodných a môžeme povedať, nevyjadrili svoj názor.

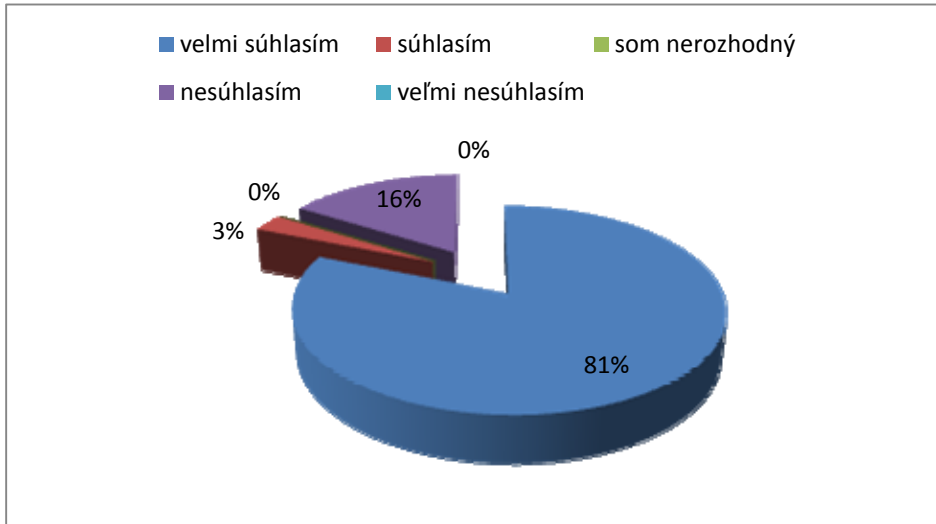
Tab. č. 3 : Čo si myslíte o ľuďoch pracujúcich v prostitúcii, pornografii a čo robia obchod so ženami?

V tabuľke číslo tri sme zistili postoj respondentov k ľuďom pracujúcim v sexbiznise, ktorý nám určuje ich negatívny postoj k nim. To že títo ľudia skôr verejnosť poburujú a sú pre nich akýmsi príkladom nemravného správania nám potvrdili dotazníky, v ktorých sa 33 ľudí vyjadrilo, že ich táto téma pohoršuje ale na druhej strane nekladú vinu len prostytutkam, ale 21 z nich prikladá vinu ľuďom, ktorí ich do toho násilne vtiahli. Našli sa aj 14 ľudia, ktorí sa nám otvorene priznali, že tento biznis a ženy uznávajú, možno aj z toho dôvodu, že ich služby využívajú. Na toto však dôkaz nemáme. .

Odpovede	nezaoberám sa tým	nemajú peniaze na život	sú násilne vtiahnuté	pohoršujú ma	uznávam to
Ženy	6	19	5	27	5
Muži	13	4	16	6	9
Spolu	19	23	21	33	14

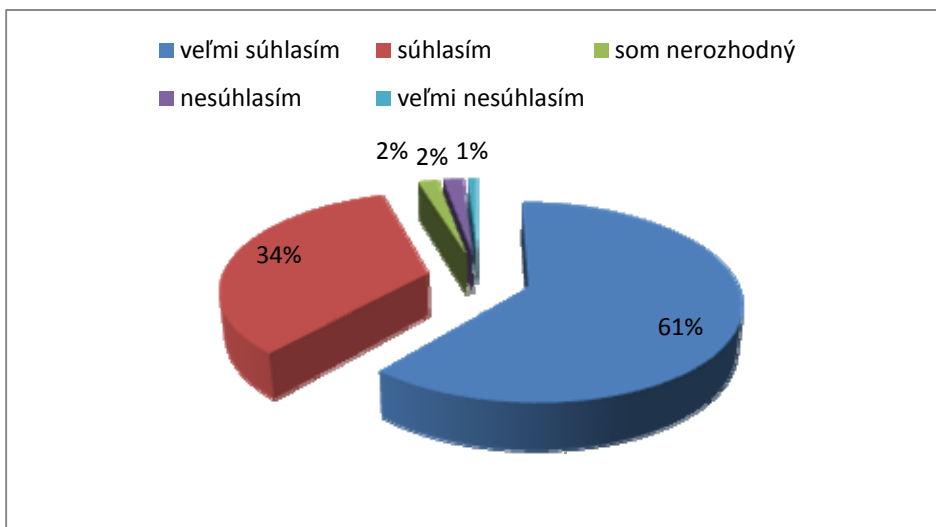
Graf 5: V prostitúcii pracuje viac žien ako mužov.

Ako nám už potvrdila teória, že najviac využívané v sexbiznise sú ženy, takisto to vidia aj naši respondenti, pretože v tejto otázke boli najviac jednotní. Až 81 % respondentov súhlasilo s našim tvrdením veľmi, 3 % s nami súhlasia úplne, no na druhej strane 16 % opýtaných prejavilo nesúhlas.

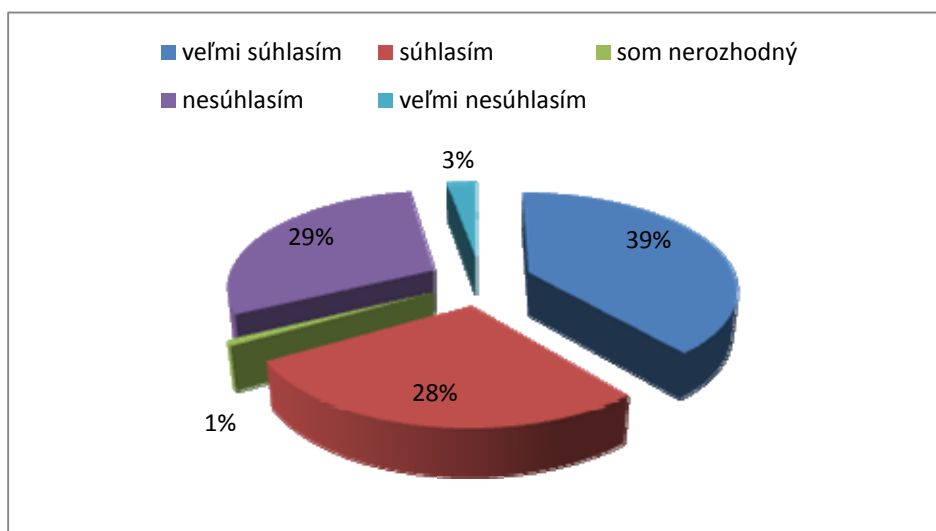
Graf 6: Ženy sa rozhodujú pre prácu prostitútky kvôli peniazom

Z grafu číslo šesť je evidentné, že 61 % opýtaných veľmi súhlasí s faktom, že ženy sa rozhodujú pre prácu prostitútky kvôli peniazom. Ďalších 34 % prejavilo svoj súhlas, iba 4 % s nami nesúhlasili. Tento graf nám vypovedá o tom, že podľa našich respondentov je to jedna z najhlavnejších príčin vstupu žien do sexbiznisu.

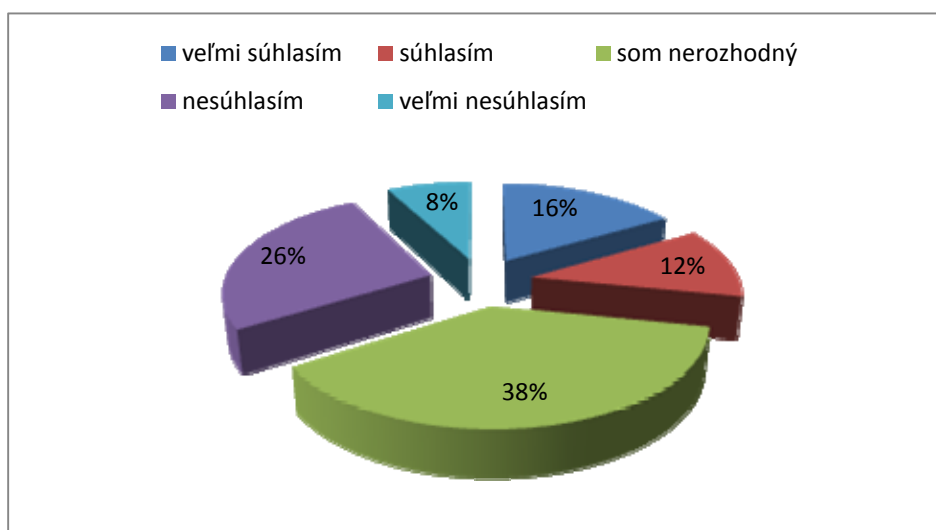
Graf 7: Jednou z príčin rozhodovania je aj zlá situácia v domácnosti

Ako nám ukazuje graf číslo 7, ďalších 39 % opýtaných si myslí, že jednou z hlavných príčin vstupu do tohto priemyslu je zlá situácia v domácnosti to si myslí aj 28 %, no na druhej strane 29 % sa neprikláňa tak jednoznačne k tejto príčine, čo môžeme vidieť aj na výsledkoch nášho prieskumu, pretože nesúhlas bol potvrdený 29 % a 3 % úplne a iba 1% sa nepriklonilo ku žiadnej odpovedi.

Graf 8: Väčšina žien, ktoré pracujú v prostitúcii bola v mladosti zneužívaná

Z grafu číslo 8 nám vyplýva, že veľa z respondentov nevedelo s istotou vyjadriť svoj názor, či aj toto je jednou z hlavných príčin vstupu do sexbiznisu. Nerozhodných respondentov bolo 38 %, skôr sa ostatný prikláňali k nesúhlasu a to 26 %, ďalších 8 % s nami nesúhlasilo úplne. Skôr sa prikláňali k nesúhlasu a to až 26% opýtaných a 8% s nami nesúhlasilo úplne. O niečo menej, 16 % respondentov, prejavilo svoj úplný súhlas a súhlas 12%.

Tab. č. 4: Pre aké iné príčiny si myslíte že začínajú s touto prácou?

V tabuľke číslo 4 sa dozvedáme ďalšie príčiny, ktoré sú dôvodom vstupu žien do sexbiznisu. Podľa našich respondentov sú ďalšími hlavnými príčinami závislosť na drogách čo si myslí celkom 37 opýtaných, 36 sa vyjadrili názorom , že nemajú svoj vlastný domov, 18 uviedli možnosť straty dôstojnosti a 15 v nich vidia nymfomanky.

Odpovede	závislosť na drogách	nymfomanky	strata sebaúcty	nemajú domov
Ženy	25	2	11	23
Muži	12	13	7	13
Spolu	37	15	18	36

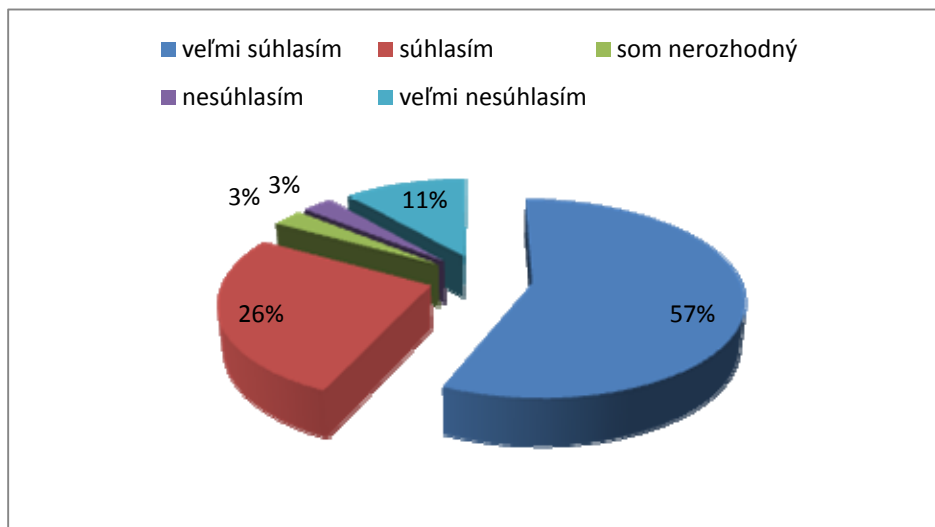
**Tab. č. 5: Premýšľali ste niekedy nad vstupom do prostitúcie alebo pornografie?
Ak áno, prečo?**

V tabuľke číslo 5 nám respondenti vyjadrili svoj názor, že kvôli akým príčinám by boli oni ochotní vstúpiť do sexbiznisu, pričom až 76 opýtaných by to nikdy nespravilo, 19 by možno hľadali riešenie svojich finančných problémov v tejto oblasti, 11 nad tým uvažujú, ale ani jeden z nich nám neuviedol konkrétnu príčinu, prečo nad tým uvažujú. 1 respondent v tejto oblasti pracoval.

Odpovede	v čase finančnej krízy	premýšľam nad tým	nikdy	pracovala som v tomto biznise
Ženy	10	7	59	1
Muži	9	4	17	0
Spolu	19	11	76	1

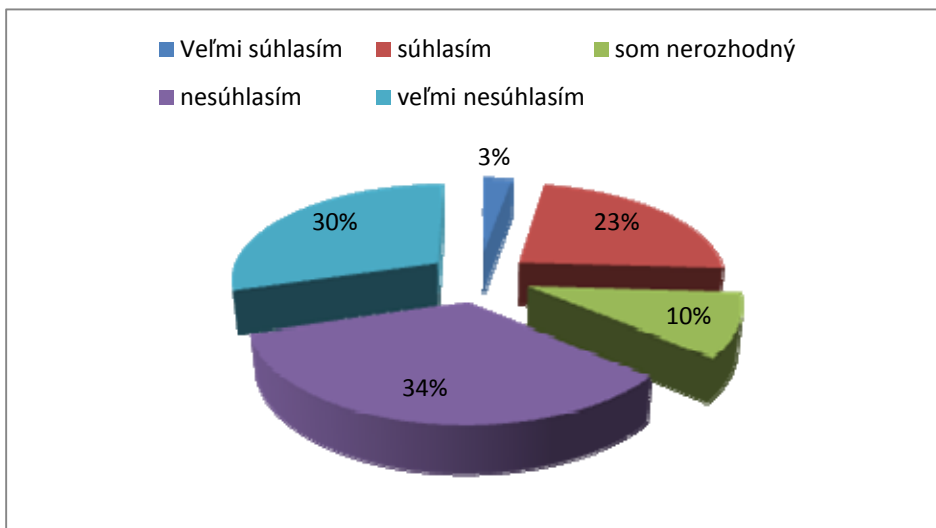
Graf 9: Štát nezasahuje riadne do problému prostitúcie.

Z grafu číslo 9 nám vyplýva, že 57 % opýtaných poukazuje na to, že štát riadne nezasahuje do problematiky prostitúcie k nim sa prikláňa a súhlasí ďalších 26 %, čo jednoznačne dokazuje, že postoje štátu voči danej problematike nie sú adekvátne. Iba 14% vyjadrilo svoj nesúhlas s našim tvrdením a iba 3 % nevyjadrili svoj názor.

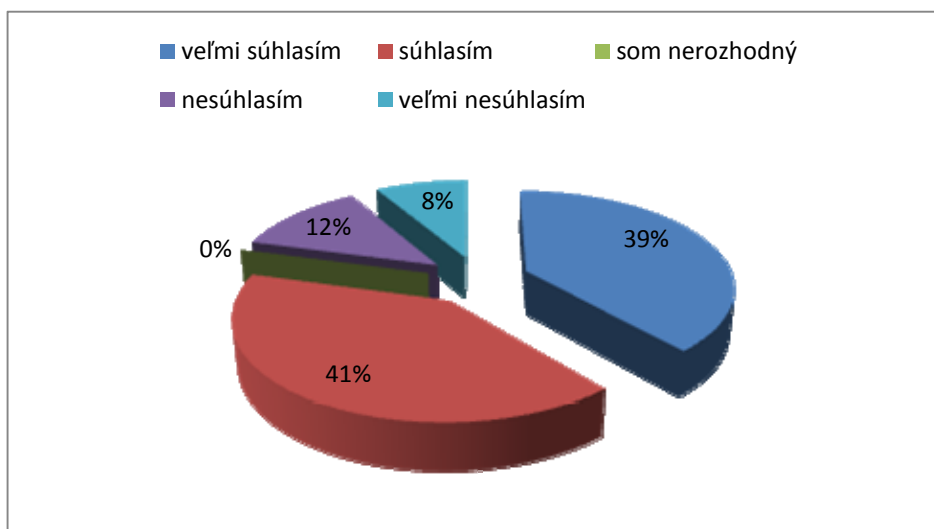
Graf 10: Ľudia, ktorí sa rozhodnú pre prostitúciu, by mali mať také isté práva ako ostatní.

Graf číslo 10 nám vypovedá o tom, že mnohí z respondentov nepridelujú rovnaké práva ľuďom pracujúcim v sexbiznise a to až 30 % respondentov úplne a 34 % by im tiež neuznali rovnaké práva ako ostatným. Aj z týchto odpovedí je vidieť negatívny postoj ľudí voči týmto osobám. Na druhej strane súhlasí s našim názorom 23% respondentov nevidí problém v tom, prečo by nemali mať také isté práva a s tým súhlasia aj ďalšie 3 respondentov. 10 % sa nevyjadrilo, možno aj z toho dôvodu, že im na tom vôbec nezáleží a je im to jedno.

Graf 11: Informovanosť o organizáciách na pomoc ženám v tejto oblasti je veľmi nízka.

Z grafu číslo 11 sme sa dozvedeli, že informovanosť o organizáciách pomáhajúcich ženám v tejto oblasti je veľmi nízka, pretože 41 % respondentov sa nestretlo so žiadnymi informáciami o tejto téme, čo nám potvrdzuje aj ďalších 39 %. Na druhej strane môžeme povedať, že asi 12 % sa už stretlo s určitou informovanosťou a 8% určite.

Tab. č. 6: Poznáte nejaké organizácie na pomoc ženám? Ak áno, aké ?

V tabuľke číslo 6 sa nám potvrdzuje predošlý graf, pretože až 86 opýtaných nám nevedelo uviesť žiadnu organizáciu, ktorá pomáha ženám v oblasti sexbiznisu. 7 poznajú organizáciu Aspket, 2 La Stradu a najviac ľudí poznalo organizáciu Ľudia proti násiliu a bolo ich celkom 11.

Odpovede	nepoznám	Aspekt	La Strada	Ľudia proti násiliu
Ženy	45	6	2	8
Muži	41	1	0	3
Spolu	86	7	2	11

4.2 Zhrnutie výsledkov

Zhrnutie výsledkov nám dalo odpovede na naše výsledky, v ktorých nám išlo o zistenie postojov k ženám pracujúcim v sexbiznise. V prvej otázke všeobecné postoje a v druhej postoje s pohľadu mužov a žien. Na začiatku nášho prieskumu, sme sa pokúsili zistiť, čo pre ľudí približuje pojem sexbiznis a čo si pod týmto slovom predstavujú. Pre väčšinu z nich to boli verejné domy, prostitútky a pornografia, čo je zrejme preto, lebo tieto tri formy sú najviac zverejňované a propagované. Od druhej otázky sme sa pokúšali začať s objasňovaním postojov. Postoje k celému sexbiznisu nám vyšli tak, že ľudia z etického hľadiska považujú tento priemysel za nemorálny, čo nám potvrdila väčšina z respondentov. Vzhľadom k tomu, ako je toho veľa okolo nás, nie až tak ľahko to ľudia prijímajú z etickej stránky, čo je veľmi dobré. Takisto nám to potvrdili aj v otázke, v ktorej sa tiež jednoznačne zhodli, že sexbiznis je za určitou hranicou morálky slušnosti. Za nemorálny a neslušný ho viac považujú ženy ako muži. Viac ako polovica našich respondentov si myslí, že ľudia, ktorý sa rozhodnú pre takéto povolanie, nemajú dôstojnosť. Asi v polovici dotazníka, sme sa zaoberali aj príčinami vstupu do sexbiznisu. V tomto prípade nám ako najhlavnejšia príčina vyšla, že sa rozhodujú kvôli peniazom a zlej situácii v domácnosti. Môžeme povedať, že to veľmi veľa ľuďom pomáha zabezpečiť normálny život po finančnej stránke, no po morálnej určite nie. Pre mnohých z nás sú títo ľudia ľahostajní, no ako sa sexboznis dobou viac a viac rozširuje aj ľudí, ktorý sa tým zaoberajú a snažia sa im pomôcť je stále viac. Sexbiznis poburuje viac ženy ako mužov, aj v otázke, že či by sa naši respondenti rozhodli pre toto povolanie, dali viac záporných odpovedí ženy, ale na druhej strane nám vyšlo, že na druhej strane práve oni sa častejšie rozhodujú pre túto prácu. Toto sa nám potvrdilo aj v porovnaní s ostatnými prieskumami. Možno aj práve preto sa pre sexbiznis rozhodujú častejšie ženy, za vidinou lepšieho zárobku, ale sú taktiež žiadanejšie. Aj tu by mohol viac riešiť sociálnu situáciu žien štát, k čomu sa pozitívne vyjadrili aj naši respondenti. Mohol by zaujať zodpovednejší postoj voči tejto

problematike, zabezpečiť práva týmto ľuďom a zvýšiť prevenciu, informovanosť o danej problematike a jej riešeníach.

4.3 Diskusia

Z výskumu, ktorý OZ Odyseus (In: Odyseus, 2011) realizovalo pre medzinárodný projekt je evidentné, že sa veľmi zhodujú ich výsledky s naším prieskumom, kde sa potvrdilo tak ako im, tak aj nám, že sexbiznis je nedostatočne právne ošetrení. Taktiež sa potvrdzuje aj výsledok že v sexbiznise pracuje viac žien, pretože podľa výskumu, ktorý robili je ich až 95 % a 4,75 % predstavujú muži. Ich výskum sa stotožňuje v našom prieskume aj čo sa týka ľudských práv. Myslia si, že ženy by mali byť rovnako ako iní ľudia a mali by byť ich práva rovnaké. Ak by sa tieto práva nerešpektovali, zvyšovalo by sa ohrozenie bezpečia týchto ľudí. V iných výskumoch sme sa zhodli v tolerancii prostitúcie a sexbiznisu. Prostitúcia je prevažne tolerovaná ako neoddeliteľná súčasť novo získanej slobody, čo nám dokazuje náš výskum aj v tom, že ženy sa pre túto prácu rozhodujú aj z finančných dôvodov a teda, aby sa boli schopné zabezpečiť. Motivácia žien pre vstup do tohto biznisu je zosilnená konzumným spôsobom života v našej spoločnosti, vyúsťujúcim do zníženého záujmu vytvoriť si dlhodobý intímny vzťah s nejakou osobou (Sex systematik, 2011).

Katarína Farkašová (In: Changenet.sk, 2011) z Aliancie žien vo svojom výskume hovorí o obchodovaní s ľuďmi, že sa netýka len takzvaného sexbiznisu, ale obeťami môžu byť aj bežný ľudia. Tvrdí, že obchod s ľuďmi existuje preto, lebo sú medzi nami značné rozdiely v životnej úrovni a vo finančnom zabezpečení. V našom prieskume sa respondenti vyjadrili podobne, v tom zmysle, že to je jedna z príčin vstupu žien do sexbiznisu.

Podľa prieskumu Tornóczyovej (In: Swannet, org, 2011) si mnoho ľudí myslí, že násilie k tejto práci patrí, a teda zákazník si môže robiť čokoľvek si zaumieni. Okrem zákazníkov podľa prieskumu často fyzicky ohrozujú prostitútky a prostitútov aj náhodní okoloidúci. Z nášho prieskumu je evidentné, že ľudia sa stotožňujú s uvedeným, pričom si myslia, že prostitútkam by nemali byť pridelené také isté práva ako ostatným.

Zo zahraničných výskumov vyplýva, že zákazníkmi v oblasti sexuálnych služieb môžu byť ľudia zo všetkých vrstiev spoločnosti. Práca prostitútok má však stále veľmi nízky status. Ak s ňou prichytia známu osobu, napríklad politika, znamená to zhoršenie reputácie, poznamenáva Jirešová. Prevláda predstava, že peniaze z prostitúcie sú ľahko zarobené. Tu sa nám potvrdil výsledok z nášho prieskumu, pričom ľudia na otázku

prečo by sa rozhodli pre túto prácu, odpovedali, že tu je možnosť zaujímavého zárobku (www.hnonline.sk).

4.4 Návrhy a odporúčania pre aplikovanú etiku

Problém, ktorým sme sa zaoberali v našej práci je vo veľkej miere aj problémom etickým. Preto by mal byť spojený s väčším oboznamovaním ľudí o tejto problematike a hlavne jej prevenciou. Morálkou by sa malo regulovať správanie ľudí, pretože aj podľa nej sú vytvárané určité normy, čo je správne a čo nie. Ľudská dôstojnosť je najvyšší bod morálky. Ak má človek dôstojný život, môžeme povedať, že to znamená, alebo vyjadruje akúsi podobu vydareného života. Na prvom mieste pre vytváranie dobrého života je aj štát. Ako nám vytvára sociálne podmienky, mal by podporovať sociálny rozvoj na život, ale nielen to, ale aj ako edukuje svojich občanov, a aké prostriedky na to vynakladá. V neposlednom rade by mal dohliadať aj na to, aby boli dodržiavané a zachovávané ľudské práva. A tu by sme mohli povedať, že by mohol posilňovať rešpekt k základným ľudským slobodám a ich právam, mal by zvyšovať ľudskú dôstojnosť a to tým, že človek si bude vážiť seba samého a aj druhých ľudí okolo seba, rozvíjať u druhých správanie tak, aby si vážili a dodržiavali práva iných. Štát by mal občanov vyvolávať k aktívnejšiemu občianskemu životu, nemal by zabúdať ani na podporu medzinárodných inštitúcií, ktoré sa zaoberajú problémom sexbiznisu. Ľudia by sa mali naučiť počúvať ostatných a vedieť s nimi o ich probléme komunikovať, vedieť sa za ich práva postaviť. Pomoc riešiť problémy aktívnou spoluprácou na rôznych programoch. Mali by sme sa naučiť byť zodpovedný a znášať následky našich rozhodnutí. Na druhej strane je ľudské vedieť prejavovať určitú mieru empatie a solidarite voči ostatným a zachovávať ľudskú dôstojnosť. Štát by mal vytvoriť lepšie sociálne podmienky, vytvoriť týmto ľuďom práva, na zabezpečenie lepšieho a morálneho vstupu do života, spoločnosti. V spoločnosti by mal štát zavádzať kontrolné orgány na prevenciu proti tejto trestnej činnosti. Na záver by sme nemali zabudnúť aj na informovanosť v oblasti sexuálnej výchovy, viacej začať so sexuálnym vzdelávaním a prevenciou už na školách. Možno ak sa toto bude riešiť a dodržiavať, máme nádej, aby sa naša spoločnosť dopracovala k lepšej životnej úrovni založenej na morálke.

Záver

Každý z nás počul slovo sexbiznis, ale nie pre každého znamená to isté. V našej práci sme sa pokúsili priblížiť si ho, a problematiku s ním spojenú. V teoretickej časti sme sa pokúsili objasniť, a charakterizovať, čo je sexbiznis, z čoho sa skladá, a kto v ňom pracuje. Vo prieskumnej časti sme si zistili postoje ľudí k nemu, a čo si o tom myslia. Môžeme povedať, že po etickej stránke je veľmi nemorálny, s čím je aj najviac spájaný. Ľudia, ktorí v ňom pracujú sú odcudzovaní hlavne kvôli tomu, ako náhle do sexbioznisu vstupujú, nemajú dôstojnosť a morálku. Každý človek by mal mať svoju dôstojnosť a podľa nej sa aj rozhodovať v životných situáciách. Je nám vštepovaná už od narodenia, no mnohí z nás nemajú to šťastie a nemajú vytvorenú voči samým sebe v dostatočnej miere. Veľa teórií, s ktorými sme sa v našej práci stretli, neodsudzuje len týchto ľudí, ale zaoberajú sa aj príčinami ich rozhodovania, pokúšajú sa riešiť závažnosť tejto práce a propagovať jej prevenciu a znovu navrátenie sa do normálneho - morálneho života.

V dnešnej dobe sa stávame svedkami toho, ako sa zvyšuje intenzita sexuálneho života. Vytvárajú sa veľmi časté erotické vzťahy, ktoré ale neprerastajú do hlbších citov a dochádza k častej partnerskej promiskuite. Každý človek, chce vzbudzovať u iných určitú príťažlivosť, ale ako náhle človek prekročí hranicu týchto túžob, stráca svoju dôstojnosť. Veľa ľudí, ktorí aj sú v prostitúcii sa obraňujú zlými sociálnymi pomermi, a vidia ju ako jedno z najľahších riešení.

V sporoch o prostitúcii a sexbiznise dnes nastáva radikálna zmena. V mnohých feministických diskusiách sa tvrdilo, že prostitúcia je jednoducho práca ako každá iná a že prostitútka je jednoducho tak ako každý iný človek pracujúcou ženou. Prostitútky by mali mať práva na dôstojný život v našej spoločnosti i napriek životným okolnostiam a situáciám, ktoré ich priviedli do tohto biznisu. Aj napriek tomu, že väčšina ľudí ich odsudzuje a postoje k nim sú väčšinou negatívne, sú to ľudské bytosti a mali by sme prihliadať na ich morálne hodnoty. V mnohých diskusiách o prostitúcii a sexbiznise naráža na mnohé problémy, no za najväčší z nich sa považuje fakt, že prostitúcia sa stále považuje za najväčší etický problém dnešnej doby.

Zoznam použitej literatúry

- ANZENBACHER, A. 1994. *Úvod do etiky*. Praha: Zvon, 1994. 292 s. ISBN 80-7113-111-3.
- BAČOVÁ, V. 2009. *Súčasný smery v psychológii*. Bratislava: Veda, 2009. 284 s. ISBN 978-80-224-1068-7.
- CVIKOVÁ, J., JURÁŇOVÁ, J. 1998. *Aspekt č. 3: Násilie*. Bratislava: Aspekt, 1998. 238 s. ISSN 1336-099X.
- CVIKOVÁ, J., JURÁŇOVÁ, J. 2001. *Piata žena*. Bratislava: Aspekt, 2001. 385 s. ISBN 80-85549-28-X.
- CVIKOVÁ, J., JURÁŇOVÁ, J., KOBOVÁ, L. 2005. *Žena nie je tovar*. Bratislava: Aspekt, 2005. 434 s. ISBN 80-85549-50-6.
- CVIKOVÁ, J., JURÁŇOVÁ, J. 2001. *Aspekt č.1: Patriarchát*. Bratislava: Aspekt, 2000. 314 s. ISSN 1336-099X.
- CVIKOVÁ, J. et al. 1998. *Aspekt č. 1: Myslenie žien*. Bratislava: Aspekt, 1998. 308 s. ISSN 1225-8982.
- CHOVANE, J. 2002. *Ústava Slovenskej republiky*. Bratislava: Procom, 2002. s. 615. ISBN 80-85717-06-9.
- CHMELÍK, J. 2003. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. 201 s. ISBN 80-7178-739-6.
- DEKLARÁCIA OSN, 1993
- DIATKA, C. 2001.: *Etika a súčasnosť*. Nitra: UKF. 2001. 154 s. ISBN 80-8050-493-8.
- HEISE, L. L., PITANGUY, J., GERMAIN, A. 1998. : *Násilie páchané na ženách: Skrytá ujma na ženách*. Bratislava: Aspekt. 1998. 72 s. ISBN 80-967964-0-2
- KIŠŠ, I.: 2006. *Sociálna etika*, Bratislava, UK, 2006, s. 388, ISBN 80-223-2127-3.
- LENDEROVÁ, M. 2002.: *Chytila Patrola aneb prostituce za Rakouska i republika*. Praha: Karolinum, 2002. 220 s. ISBN 80-246-0379-9
- MIEZGOVÁ, J. 1996.: *Základy etiky*. Bratislava : SPN, 1996. 111 s. ISBN 978-80-10-01203-9.
- MILFAIT, R. 2008.: *Komerční sexualizované násilí na detech*. Praha: Portál, 2008. 210 s. ISBN 978-80-7367-320-8 .
- MUNKOVÁ, G. 2004: *Přehled sociologických teorií*. Praha: UK. 2004. 134 s. ISBN 80-246-0279-2.

- PATEMAN, C. 2000. *Sexuálna zmluva*. 2000, Bratislava: Aspekt 304 s. ISBN 80-85549-18-2y.
- RENZETTI, M., CURRAN, J. 2003: *Ženy , muži a spoločnosť*, Praha: UK. 2003 80-246-0525-2.
- SANDERS, T., O'NIELL, M., PITCHER, J. 2009. *Prostitution: Sex work, Policy and Politics*. London: Sage Publications, 2009 219 s. ISBN 978-1-84787-066-7.
- SEILER, V., SEILEROVÁ, B. 1997. *Tolerancia verzus intolerancia*. Bratislava: Grantová agentúra, 1997. 188 s. ISBN 80-967789-4-3.
- SOLLÁROVÁ, E. a kol. 2002. *Sociálna psychológia*. Nitra: UKF, 2002. 270 s. ISBN 80-8050-579-9.
- SPRÁVA MINISTERSTVA VNÚTRA SR, 2011.
- ŽILÍNEK, M. 1997. *Étos a utváranie mravnej identity osobnosti*, Bratislava: Iris, 1997. 232 s. ISBN 80-88778-60-3.
- VAJDA, J. 1993.: *Etika* . Nitra: Enigma. 1993. 177 s. ISBN 80-85471-13-2.

Internetové zdroje:

Sexbiznis a jeho výskum. Dostupné na internete:

<http://sex.systemic.cz/archive/cze/textbook2007/Bianchi-tabulky.pdf> (11.04.2011).

Ľudské práva žien v sexbiznise. Dostupné na internete:

http://www.odyssey.org/index.php?option=com_content&view=article&id=88&Itemid=138. (08.04.2011).

Výskum podľa Kataríny Farkašovej. Dostupné na internete:

<http://www.changenet.sk/?section=spr&x=266401&cat=14837> (15.04.2011).

AUDET, E. Prostitution. 2003 : Rights of Women or right to women ? (online). 2003.

sisyphe.org. (cit. 23.3.2011). Dostupné na internete:

<http://sisyphe.org/spip.php?article108>

FARLEY, M. 2000. *Prostitution: Factsheet on Human Rights Violations*. (online).

4.2.2000. www.prostitutionresearch.com (cit. 23.3.2011). Dostupné na internete:

<http://www.prostitutionresearch.com/factsheet.html>

Reaves, J.: *Children and Commercial Sex: A Terrible Trend* (online). Dostupné na

internet: www.trendmag.com (cit. 23.3.2011).

Prostitútky musia často strpieť násilie od zákazníkov

Dostupné na internete: <http://swannet.org/node/774> (15.04.2011)

Prostitúcia už nie je spájaná so stokou spoločnosti

Dostupné na: <http://hnonline.sk/relax/c1-22109705-prostituticia-uz-nie-je-spajana-so-stokou-spolocnosti> (16.04.2011).

Príloha

Dotazník

Prosíme vás o vyplnenie dotazníka, ktorý je zameraný na priblíženie a určenie postojov ľudí k ženám pracujúcim v sexbiznise. Prosím odpovedajte úprimne a pravdivo. Ďakujem za spoluprácu.

Inštrukcia k vyplňaniu dotazníka:

Na otázky odpovedajte buď vyznačením jednej odpovede, alebo vpísaním odpovede k danej otázke.

Otázky, ktoré sa týkajú Vás:

1. Pohlavie: muž , vek
 žena , vek

Ďalšie otázky sa týkajú cieľu nášho výskumu:

1. Čo rozumiete pod pojmom sexbiznis?
2. Prostitúcia, pornografia, obchod so ženami sú nemorálne.
veľmi súhlasím súhlasím som nerozhodný nesúhlasím veľmi nesúhlasím
3. Je podľa Vás v dnešnej dobe pornografia a prostitúcia za hranicou slušnosti?.....
.....
4. Ľudia, ktorí pracujú v prostitúcii a pornografii, nemajú dôstojnosť.
veľmi súhlasím súhlasím som nerozhodný nesúhlasím veľmi nesúhlasím
5. Ľudia z tohto priemyslu sú ostatným ľahostajní.
veľmi súhlasím súhlasím som nerozhodný nesúhlasím veľmi nesúhlasím
6. Čo si myslíte o ľuďoch pracujúcich v prostitúcii, pornografii a čo robia obchod so ženami?.....

7. V prostitúcii pracuje viac mužov ako žien.
 veľmi súhlasím súhlasím som nerozhodný nesúhlasím veľmi nesúhlasím
8. Ženy sa rozhodujú pre prácu prostitútky kvôli peniazom.
 veľmi súhlasím súhlasím som nerozhodný nesúhlasím veľmi nesúhlasím
9. Jednou z príčin rozhodovania je aj zlá situácia v domácnosti.
 veľmi súhlasím súhlasím som nerozhodný nesúhlasím veľmi nesúhlasím
10. Väčšina žien, ktoré pracujú v prostitúcii bola v mladosti zneužívaná.
 veľmi súhlasím súhlasím som nerozhodný nesúhlasím veľmi nesúhlasím
11. Pre aké iné príčiny si myslíte že začínajú s touto prácou?.....

12. Premýšľali ste niekedy nad vstupom do prostitúcie alebo pornografie? Ak áno,
 prečo?.....
13. Štát nezasahuje riadne do problému prostitúcie.
 veľmi súhlasím súhlasím som nerozhodný nesúhlasím veľmi
14. Ľudia, ktorí sa rozhodnú pre prostitúciu, by mali mať také isté práva ako ostatní.
 veľmi súhlasím súhlasím som nerozhodný nesúhlasím veľmi
15. Informovanosť o organizáciách na pomoc ženám v tejto oblasti je veľmi
 nízka.
 veľmi súhlasím súhlasím som nerozhodný nesúhlasím veľmi
16. Poznáte nejaké organizácie na pomoc ženám? Ak áno, aké ?.....

Ďakujeme Vám za Váš čas a spoluprácu pri našom prieskume.

